❑ **Юрый Малумаў пра Канстытуцыйны суд, беларускую мову і свае карані.** 3-я стар.

❑ **Па тэрыторыі Беларусі ехала машына са зброяй. Вінаватым аказаўся шафёр.** 1-я стар.

❑ **Хто і як будзе атрымліваць жыллё?** 1-я стар.

❑ **Сітуацыя: ці па кішэні бацькам дзіцячая музычная школа?** 4-я стар.

ЗВЯЗДА

● выдаецца са жніўня 1917 г. ● БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА ● цана 700 рублёў

31 студзеня 1996 г. серада, № 29 (22832)

РОЗГАЛАС

НА ЗАМЕЖНЫ РАХУНАК НАЦБАНКА ПАСТУПІЛА 30 МІЛЬЁНАЎ ЭКЮ

На рахунак Нацыянальнага банка Беларусі ў бельгійскім банку «Жэнераль» паступіла 30 мільёнаў ЭКЮ.

Як паведамілі карэспандэнту БЕЛТА ў прэс-службе галоўнай крэдытна-фінансавай установы рэспублікі, гэта аперацыя праведзена ў адпаведнасці з Крэдытным пагадненнем, заключаным паміж Еўрапейскім саюзам і Беларуссю, якое падпісаў раней Прэзідэнт краіны Аляксандр Лукашэнка. 30 мільёнаў ЭКЮ — першая частка сумы прадастаўляемага рэспубліцы крэдыту.

Мемарандумам аб узаемаразуменні паміж ЕС і Рэспублікай Беларусь, які з'яўляецца неад'емнай часткай Крэдытнага пагаднення, прадугледжана, што Нацбанк будзе выкарыстоўваць гэтыя сродкі «выключна ў мэтах павелічэння сваіх рэзерваў ці на задавальненне патрэбнасцей краіны ў знешнім фінансаванні праз Міжбанкаўскую валютную біржу», ажыццяўляючы валютныя інтэрвенцыі.

Віктар САХАНКОЎ, БЕЛТА.

СВАБОДНЫМ ЭКАНАМІЧНЫМ ЗОНАМ У БЕЛАРУСІ — БЫЦЬ

Праект стварэння на тэрыторыі Беларусі свабодных эканамічных зон падрыхтаваны і цяпер знаходзіцца на разглядзе ў Кабінеце Міністраў рэспублікі.

Аб гэтым заявіў на сустрэчы з дзелавымі коламі Германіі Прэзідэнт краіны Аляксандр Лукашэнка. У бліжэйшы час ён мае намер падпісаць адпаведны ўказ, і тады, паводле слоў кіраўніка дзяржавы, перад замежнымі інвестарамі адкрыюцца спрыяльныя магчымасці для інвесціравання свабоднага капіталу ў эканоміку Беларусі.

Найбольш перспектыўнай з такіх зон А.Лукашэнка назваў Брэсцкую вобласць і прапанаваў нямецкім бізнесменам больш актыўна асвойваць беларускі рынак, паабяцаўшы буйным і важным праектам рэжым найбольшага спрыяння.

Валянціна МЕНШЫКАВА, БЕЛТА.

ЧАРГОВАЯ «АХВЯРА» ХАБАРУ

Па-ранейшаму хабарніцтва займае далёка не апошняе месца ў спісе правапарушэнняў: гэтай з'яве міліцыя ўдзяляе комплексную ўвагу, што, зразумела, не на руку хабарнікам.

З апошняй «ахвярай» прапанаванага грашовага ўзнагароджання аператыўная група Мінскага раённага аддзела міліцыі сутыкнулася на аўтамабільным рынку. Не пашанцавала старшаму інспектару падатковай службы. Ён быў злоўлены якраз у той момант, калі атрымліваў 115 долараў ад аднаго з камерсантаў. Далейшая справа за следствам.

Ігар ГРЫШЫН.

МАЛАЯ ПРЫВАТЫЗАЦЫЯ НА БЕЛАРУСІ: ПЕРШЫЯ ВЫНІКІ

Чарговы аўкцыён па продажы аб'ектаў камунальнай уласнасці адбыўся ў Оршы.

Новых гаспадароў знайшлі кафэ «Хваля» і будынак гарадской крамы № 23. У выніку бюджэт райцэнтра атрымае 74 мільёны рублёў дадатковага прыбытку. Цікава, што гэтая лічба на 13 з паловай мільёнаў перавышае першапачатковы кошт выстаўленых на аўкцыёне аб'ектаў.

Між тым, паводле звестак упраўлення інфармацыйнага забеспячэння прыватызацыі Міндзяржмаёмасці, усяго з верасня 1993 года (пачатку выканання праекта «Малая прыватызацыя на Беларусі») па снежань 1995 года ў краіне былі прададзены 222 аб'екты камунальнай уласнасці. Агульная сума выручкі ад продажу склала каля 34 мільярдаў рублёў. Чакаецца, што ў гэтым годзе тэмпы прыватызацыі, прынамсі, не зменшацца. Так, апошнім часам толькі на Магілёўшчыне створана 11 камісій, якія займаюцца падрыхтоўкай да продажу насельніцтву акцый аб'ектаў абласной камунальнай уласнасці.

Сяргей ГРЫБ.

ЛІКВІДАЦЫЯ ЛЖЭЛІКВІДАТАРАЎ

Ужо больш як 150 чалавек пакінула за льготнай мяжой упраўленне па надзвычайных сітуацыях Гомельскага аблвыканкома. У свой час ім былі выдадзены амаль тры з паловай тысячы пасведчанняў удзельнікаў ліквідацыі аварыі на Чарнобыльскай атамнай станцыі. Пры перарэгістрацыі высветлілася, што і праз аўтарытэтнае ўпраўленне прасачылася нямала звычайных прайдзісветаў.

Віктар КОТАЎ, БЕЛТА.

ПАРЛАМЕНЦКІ ДЗЁННІК

ДЭПУТАТЫ ПАДСТУПАЮЦЦА ДА БЮДЖЭТУ

Пленарнае пасяджэнне сесіі Вярхоўнага Савета пачалося ўчора з выступлення выконваючага абавязкі старшыні праўлення Нацыянальнага банка сп. Кузьміча, які ахарактарызаваў крэдытна-фінансавую палітыку Беларусі. Як вядома, даклад быў запланаваны яшчэ на мінулым тыдні, таму не дзіўна, што дэпутаты былі падрыхтаваны да таго, каб задаць сп. Кузьмічу нямала пытанняў, на якія часам ён не мог адказаць. Пасля таго, як цікаўнасць парламентарыяў кіраўніком Нацбанка была задаволена, месца на галоўнай трыбуне ў Авальнай зале заняў міністр фінансаў Павел Дзік. Яго даклад быў больш вузкі чым папярэдні, і датычыўся ў асноўным фінансавай палітыкі. Тым не менш, сп. Дзіку доўга прыйшлося адказваць на пытанні дэпутатаў. Апошнія нават не захацелі пайсці на абедзенны перапынак.

Абодва выступленні прагучалі ў развіццё парламенцкіх слуханняў адносна праекта дзяржаўнага бюджэту на 1996 год. Згодна з рашэннем Прэзідыума Вярхоўнага Савета з 31 студзеня па 5 лютага пастаянныя камісіі будуць працаваць над змяненнямі, якія неабходна ўнесці ў падатковае заканадаўства і праект бюджэту. Вынікі работы камісій, хутчэй за ўсё, будуць падведзены на пленарных пасяджэннях 8–9 лютага. Тады ж мяркуецца заслухаць і даклад Кабінета Міністраў аб сацыяльна-эканамічным становішчы ў Беларусі. Сам жа праект Закона «Аб Дзяржаўным бюджэце Рэспублікі Беларусь на 1996 год» запланавана разгледзець 14–16 лютага. Такім чынам, папярэдне парламенту трэба будзе ўнесці папраўкі і дапаўненні ў шэраг законаў, якія рэгулююць падаткі. Сярод іх закон «Аб падатку на дабаўленую вартасць, аб акцызах, аб падатку на нерухомасць, аб плацяжах за зямлю, аб падатку на прыбытак» і г. д.

Дарэчы, на пасяджэнні Прэзідыума, якое адбылося 29 студзеня, выпрацаваны праект парадку дня першай сесіі Вярхоўнага Савета, у які ўключана больш за сорак пытанняў. Гэты праект і трэба зацвердзіць на сесіі.

Учора на ранішнім пасяджэнні Вярхоўны Савет вызваліў ад пасады старшыні Цэнтральнай камісіі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў Аляксандра Абрамовіча ў сувязі з тым, што 22 студзеня ўказам Прэзідэнта ён прызначаны намеснікам кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта.

Юрась ЛЯШКЕВІЧ.

АКТУАЛЬНАЕ ІНТЭРВ'Ю

БЯСПЛАТНАГА ЖЫЛЛЯ НЕ БУДЗЕ — БУДЗЕ ТАННАЕ

У лютым пачнецца рэалізацыя першай у рэспубліцы некамерцыйнай праграмы па задавальненню патрэбнасцей у жыллі малазабяспечаных грамадзян. Распрацоўку праграмы па заказу Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва Беларусі ажыццявіла асацыяцыя «Рацыянальны дом». На пытанні карэспандэнта БЕЛТА адказвае прэзідэнт асацыяцыі Уладзімір ЛАПАЦІН.

— Уладзімір Андрэевіч, наколькі можна зразумець з назвы праграмы, размова ідзе аб вырашэнні праблем тых дзесяткаў тысяч гараджан, якія стаяць многія гады, калі не дзесяцігоддзі, у чарзе за бясплатным жыллём...

— Вы маеце рацыю, чарговікі стануць нашымі галоўнымі кліентамі, але не ўсе бясплатна. Сутнасць нашай распрацоўкі — стварэнне для іх іпатэчных умоў на набыццё жылля, стварэнне такога інвестыцыйнага клімату, пры якім чалавек з сярэднім узроўнем даходаў здольны купіць кватэру за асабістыя сродкі і часткова ў крэдыт. Прадугледжана многаступеньчатая сістэма аплаты. На першым этапе чалавек на працягу доўгага часу ўносіць грошы на накапляльны ўклад. Калі сума ўкладу перавышае 50 працэнтаў ад намінальнага кошту жылля, настае другі этап — інвестыцыйны, у ходзе якога неабходна выплаціць яшчэ 20 працэнтаў непасрэдна ў перыяд будаўніцтва дома. Астатак сумы наш кліент выплачвае ўжо пасля засялення ва ўласную кватэру ў форме прыемнай штомесячнай кватэрнай платы. Пры гэтым улік укладаў вядзецца не ў доларах і не ў рублях, а ў аплачаных умоўных квадратных метрах будучага жылля. Гэта значыць, калі чалавек «мае» ў актыве 10 квадратных метраў, то і праз месяц, і праз год ён застанецца ўласнікам 10 квадратных метраў без уплыву інфляцыі і росту кошту будаўніцтва. Па ўсіх укладах налічваюцца працэнты і, у выпадку непрадбачаных жыццёвых абставін, іх заўсёды можна вярнуць у наяўнасць.

— Чалавек, які ў цяперашняй эканамічнай сітуацыі здольны асіліць хоць бы накапляльны ўклад, мне здаецца, ужо адносіцца да ліку малазабяспечаных.

— Вырашэнне гэтай праблемы таксама прадугледжана праграмай. Па-першае, новыя нарматыўныя дакументы Мінбудархітэктуры даюць забудоўшчыкам права на кампенсацыю, якая ў пэўных выпадках можа дасягаць 70 працэнтаў ад кошту кватэры з тыпавымі бытавымі якасцямі. Па-другое, каля паловы ўсіх кватэр, пабудаваных у рамках праграмы, будуць рэалізаваны на свабодным рынку, выручаныя за іх грошы таксама прызначаны для субсідый забудоўшчыкам. І па-трэцяе, чалавек можа прадаставіць у якасці аплаты сваю старую кватэру з разліку «метр за метр», прычым пакінуць яе прыйдзецца толькі пасля пераезду ў новую.

— Якія гарантыі прадастаўляе «Рацыянальны дом» па дагаворах з забудоўшчыкамі?

— Акрамя ўласных абавязацельстваў генеральнага дырэктара, маёмасныя гарантыі прадастаўлены выканаўцам работ — калектыўнае прадпрыемства «Мінскрамбуд» і фінансавыя — «Белбізнесбанк». Банк размяшчае на сваіх дэпазітных рахунках накапляльныя і інвестыцыйныя ўклады, забяспечвае іх ліквіднасць і страхоўку ў прадстаўнічай страхавой кампаніі. Кантроль за мэтавым выкарыстаннем сродкаў, акрамя адміністрацыі банка, вядзе ўжо існуючае ў Беларусі грамадскае аб'яднанне чарговікоў «Наш дом», якое ўзначальвае прафесар Беларускага дзяржаўнага эканамічнага ўніверсітэта Уладзімір Вітушка. Участкі зямлі, адведзеныя пад будаўніцтва, замацоўваюцца за ўпраўленнем капітальнага будаўніцтва Мінгарвыканкома на ўвесь інвестыцыйны перыяд. Такім чынам, праграма забяспечвае трайную сістэму гарантый і, як мінімум, двайную сістэму кантролю за выкананнем дагаворных абавязацельстваў. Штомесяц на сумесным пасяджэнні ўсіх зацікаўленых бакоў праводзіцца індэксацыя кошту ўмоўнага квадратнага метра будучага жылля.

— Чым будуць адрознівацца кватэры ў «рацыянальных дамах» ад звычайнага жылля ў дамах тыпавай забудовы?

— У лютым мінулага года Мінбудархітэктуры правяло конкурс на лепшы праект энерга- і рэсурсазберагальнага дома. Былі выяўлены тры прызёры, але першую прэмію вырашана не прысуджаць — няхай вырашыць практыка. На ўчастку зямлі, які выдзеліў нам Мінгарвыканкам, — гэта раён праспекта Пушкіна ў Мінску, будуць узведзены ў рамках праграмы тры дамы па трох прызавых праектах. У іх закладзена шмат тэхнічных навінак, напрыклад, свабодная планіроўка пакояў. [illegible] еўрастандартах. Думаю, усе навінкі спадабаюцца навасельцам, да таго ж больш таннага жылля ў Беларусі пакуль не будзе ніхто.

Уладзіслаў ПЛАТУН, БЕЛТА.

У ПРЭЗІДЫУМЕ ВЯРХОЎНАГА САВЕТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

29 студзеня пад старшынствам С. Г. Шарэцкага адбылося пасяджэнне Прэзідыума Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.

Абмеркаваны праект далейшага парадку дня і парадак работы першай сесіі Вярхоўнага Савета трынаццатага склікання. Мяркуецца, што на сесіі будзе разгледжана больш чым 30 пытанняў. Сярод іх: аб унясенні змяненняў у заканадаўчыя акты Рэспублікі Беларусь па пытаннях падаткаабкладання; аб праекце Дзяржаўнага бюджэту на 1996 год; аб кампенсацыі ўкладчыкам страт ад абясцэньвання ўкладаў у Дзяржаўным ашчадным банку Рэспублікі Беларусь; аб арганізацыйна-прававых мерах барацьбы з арганізаванай злачыннасцю і карупцыяй і іншыя.

Прыняты шэраг пастаноў Прэзідыума: «Аб унясенні змяненняў у штатны расклад Сакратарыята Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь»; «Аб размеркаванні абавязкаў паміж першым намеснікам і намеснікамі Старшыні Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь»; «Аб рэгламенце работы кіраўніцтва Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь і пастаянных камісій».

Разгледжаны таксама і шэраг іншых пытанняў.

Прэс-служба Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь — БЕЛТА.

У БЕЛАРУСІ СТВАРАЕЦЦА ПАРТЫЯ АШУКАНЫХ УКЛАДЧЫКАЎ

Ініцыятыўная група з прадстаўнікоў грамадскіх арганізацый укладчыкаў, якія пацярпелі ў выніку незаконнай дзейнасці шэрагу фінансавых кампаній, прыступіла да працы па стварэнні ў рэспубліцы партыі «За сацыяльную справядлівасць».

Аб гэтым заявіў кіраўнік аднайменнага Беларускага грамадскага аб'яднання пацярпеўшых укладчыкаў Ігар Клюеў. Да думкі аб неабходнасці стварэння такой партыі прыйшлі самі пацярпеўшыя, пераканаўшыся, па словах І. Клюева, у тым, што «ў нашай дзяржаве без вырашэння палітычных пытанняў якія-небудзь эканамічныя вырашыць проста немагчыма». І. Клюеў паведаміў таксама, что ў бліжэйшых планах ініцыятыўнай групы — стварэнне філіялаў партыі ў абласных цэнтрах і найбольш буйных гарадах рэспублікі: Полацку, Наваполацку, Оршы і інш.

Гэта, на яго думку, зойме каля трох тыдняў. Першы з'езд партыі «За сацыяльны прагрэс і справядлівасць», магчыма, адбудзецца ўжо ў другой палове лютага.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ, БелаПАН.

Яўген Прымакоў у Мінску

30 студзеня з першым афіцыйным візітам па запрашэнню міністра замежных спраў Беларусі Уладзіміра Сянько ў Мінск прыбыў новы міністр замежных спраў Расійскай Федэрацыі Яўген Прымакоў.

Праграма яго знаходжання ў Беларусі прадугледжвае перагаворы з ягоным калегам У. Сянько, Прэзідэнтам А. Лукашэнкам, прэм'ер-міністрам М. Чыгіром, выканаўчым сакратаром СНД І. Каратчэняй, Старшынёй Вярхоўнага Савета С. Шарэцкім, а таксама наведванне мемарыяльнага комплексу «Хатынь».

Сышоўшы з трапа рэйсавага самалёта авіякампаніі «Белавія», Я. Прымакоў заявіў журналістам:

— Ступаючы на свяшчэнную беларускую зямлю, я вельмі рады магчымасці, якая ў мяне з'явілася, пагаварыць, абмеркаваць многія пытанні з кіраўніцтвам Рэспублікі Беларусь... Нашы дзве краіны і два народы звязвае агульная гісторыя і агульны лёс. Таму сувязі і адносіны паміж імі павінны развівацца вельмі інтэнсіўна. Мы задаволены тым, як цяпер яны паступальна ідуць наперад. Гэта вельмі важна, бо пасля таго, як перастаў існаваць Савецкі Саюз, павінны развівацца аб'ектыўныя інтэграцыйныя працэсы на постсавецкай прасторы, якія, натуральна, абсалютна не закранаюць суверэнітэту рэспублік. Ён недатыкальны. Але ў той жа самы час мы становімся яшчэ бліжэй адно аднаму...

Уладзімір Сянько зазначыў, што працэс інтэграцыі Расіі і Беларусі быў нялёгкім, пройдзены шлях у 4 гады, аднак нашым краінам яшчэ трэба вырашыць нямала праблем, у прыватнасці па пытаннях эканамічнай інтэграцыі, узмацнення палітычных кантактаў, а таксама сувязей у самых розных сферах беларуска-расійскіх адносінаў.

Раней беларускі міністр замежных спраў зазначаў, што прыярытэтамі падчас гэтых перагавораў будуць пытанні ваенна-палітычных і эканамічных адносінаў Беларусі і Расіі. Я. Прымакоў заявіў, што ён не мае намеру ўздымаць пытанні наконт знаходжання на тэрыторыі Беларусі расійскіх ядзерных сіл, аднак калі А. Лукашэнка захоча гаварыць на гэтую тэму, то расійскі міністр гатовы падтрымаць гаворку.

Паводле папярэдняй інфармацыі, Іван Каратчэня мае намер абмеркаваць з Я. Прымаковым праблемы тэхнічнага забеспячэння дзейнасці Савета міністраў замежных спраў краін СНД, ролі і месца Садружнасці ў сям'і вядучых міжнародных арганізацый, а таксама абгаварыць перспектыўны план інтэграцыйнага развіцця СНД да 2000 года.

Старшыня Камісіі па міжнародных справах Вярхоўнага Савета Беларусі П. Краўчанка акрамя таго мае намер, як ён заявіў у інтэрв'ю РІА «Новости», узняць пытанні кампенсацыі Беларусі за вывезены з нашай тэрыторыі уран, што быў у вывезеных ракетах, праблему вяртання культурных каштоўнасцей і лёсу замежнай маёмасці былога СССР.

Валер КАЛІНОЎСКІ.

ВЯРТАЮЧЫСЯ ДА НАДРУКАВАНАГА

АДЗІН ВІНАВАТЫ,

ШТО ПА БЕЛАРУСІ ЕХАЎ БЕЗ УСЯКАЙ АХОВЫ ГРУЗАВІК З КУЛЯМЁТАМІ, ГРАНАТАМІ І СНАРАДАМІ, УЖО ВЫЗНАЧАНЫ. БОЛЬШ НІХТО НЕ ВІНАВАТЫ?

5 снежня леташняга года «Звязда» паведаміла аб надзвычайным здарэнні: па Беларусі ехаў без аховы (?!) грузавік са зброяй і боепрыпасамі. Вадзіцель ДАП-11 г. Слоніма спыніўся ля паста ДАІ Слонімскага ГРАУС, заявіўшы аб тым, што ў кузаве яго МАЗа знаходзіцца падазроны груз. У скрынях зялёнага колеру меліся 4 чатырохствольныя кулямёты калібру 12,7 міліметра і стужкі да іх, 500 гранат з узрывальнікамі, 860 некіруемых рэактыўных снарадаў.

Днямі ў гродзенскі карпункт «Звязды» патэлефанаваў вадзіцель ДАП-11 Пётр Болван. Паводле яго слоў, распараджэнне ехаць у вайсковую часць, размешчаную ў Пружанскім раёне, было атрымана ад намесніка дырэктара аўтапрадпрыемства. За якім грузам яго пасылаюць —ён не ведаў, у дарожным лісце было ўказана «абсталяванне». Машына накіравалася па ўказаным маршруце. У часці ў кузаў МАЗа падняліся два прапаршчыкі, якія прынялі ад салдатаў апламбіраваныя скрыні. Потым пад'ехала «дзевятка», з яе выйшлі дзве цывільныя асобы: «Адкуль машына? Гэта мы яе заказвалі». Вадзіцелю было сказана, што груз неабходна даставіць на аэрадром у Мачулішчах, што пад Мінскам. П. Болван запатрабаваў таварна-транспартную накладную, аднак асобы з «дзевяткі» заявілі: «Не трэба». Маўляў, усе дакументы ў іх у «дыпламаце» і па прыбыцці груза ў Мачулішчы ў дакументах будуць прастаўлены прозвішча вадзіцеля і нумар машыны. «Трэба апламбіраваць фургон», — сказаў П. Болван. У адказ: «Не трэба. Мы будзем цябе суправаджаць. Можаш пацiху ехаць, а мы дазаправім машыну і дагонім».

Праехаў вадзіцель кіламетраў дзесяць, спыніўся — суправаджэння няма. Дабраўся да Пружан — зноў нікога. Ехаць да сталіцы ў адзіночку з гэтым падазроным грузам, ды яшчэ без дакументаў П. Болван не адважыўся і таму «заруліў» на пост ДАІ.

29 снежня на кватэру вадзіцеля (ён хварэў) прыехалі з ДАП-11. Пятра Аляксандравіча даставілі на прадпрыемства, дзе ён быў азнаёмлены з загадам кіраўніцтва, а канкрэтней, з вымовай за невыкананне правілаў перавозкі грузаў. П. Болван гаворыць, што гэта адгукнулася для яго адсутнасцю работы: за студзень былі толькі тры рэйсы на Мінск.

Карэспандэнт «Звязды» звярнуўся па тлумачэнні да дырэктара ДАП-11 г. Слоніма Паўла Аляшкевіча. Паводле яго слоў, заказчык гэтага рэйсу спачатку звярнуўся ў «Мінскінтэртранс», а гэта фірма ў сваю чаргу звязалася са слонімскім аўтапрадпрыемствам. П. Аляшкевіч сцвярджае, што не ведаў, які канкрэтна груз трэба забраць у вайсковай часці. Інакш ён, хутчэй за ўсё, адмовіўся б ад гэтага рэйсу, паколькі існуе асобы парадак перавозкі грузу, які меўся ў зялёных скрынях, — трэба ўзгадніць маршрут, забяспечыць дзяржінспекцыю. Гэта па-першае. Па-другое, дырэктар ДАП-11 лічыць вымову вадзіцелю цалкам абгрунтаванай, бо «ён не меў права ісці ў рэйс без дакументаў». І ў вышэйпамянёнай сітуацыі калі кліент адмовіўся выдаць на рукі П. Болвану гэтыя дакументы, «вадзіцель быў абавязаны патэлефанаваць свайму кіраўніцтву і запытацца, што рабіць далей. «Ён жа, — гаворыць П. Аляшкевіч, — заехаў у Слонім дамоў, пабыў там і толькі потым накіраваўся ў ДАІ, хаця да нашага гаража ўсяго два кіламетры».

Што датычыць адсутнасці работы ў П. Болвана, дык ніякага ганення на вадзіцеля дырэктар у гэтым не бачыць: «Мала заказаў, сёння з 90 машын яго калоны працуе ў лепшым выпадку 10».

Такім чынам, адзін вінаваты ў гэтай гісторыі ўжо вызначаны. Аднак няўжо толькі вадзіцель П. Болван павінен несці адказнасць за тое, што машына з кулямётамі, гранатамі і снарадамі ехала па Беларусі без усякай аховы? Як гэта стала магчымым, хто не забяспечыў ахову, нават калі гэта аперацыя (паводле некаторых звестак, зброю і боепрыпасы меркавалася прадаць у адну з краін вельмі далёкага замежжа) і была законнай? Начальнік упраўлення па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю Міністэрства ўнутраных спраў Уладзімір Шафарэнка паведаміў карэспандэнту «Звязды», што гэта справа перададзена ў ваенную пракуратуру. Будзем спадзявацца, што яна адкажа на пастаўленыя пытанні.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

ПРЫЙДЗЕЦЦА РАДЗЕЙ ГАВАРЫЦЬ ПА ТЭЛЕФОНЕ

Да мінімуму прыйдзецца скараціць тэлефонныя размовы магіляўчанам.

З першага лютага ў горадзе ўводзіцца ўлік іх працягласці. За кожную хвіліну цяпер неабходна плаціць па трыццаць рублёў. Праўда, абанентная плата за месяц крыху зніжаецца — з дванаццаці тысяч рублёў да дзесяці.

У абласным цэнтры лічыльнікі падключаны ўжо на пяці тэлефонных станцыях.

Як паведамілі карэспандэнту БЕЛТА ў абласным упраўленні сувязі і інфарматыкі, да сакавіка гэта работа ў горадзе будзе завершана поўнасцю.

У першым паўгоддзі апараты ўліку працягласці размоў плануецца ўстанавіць таксама ў Бабруйску, а потым у іншых гарадах і раённых цэнтрах вобласці. Вядома, калі будуць сродкі на іх набыццё.

На вялікі прыбытак ад тэлефонных размоў сувязісты не спадзяюцца.

Галоўнае, зменшыцца колькасць гаваркіх гараджан, што пазбавіць зношанае абсталяванне ад перагрузак.

Мікалай НАЗАРОВІЧ, БЕЛТА.

ПРЭЗІДЭНТ БЕЛАРУСІ ПАВІНШАВАЎ ІВАНА ШАМЯКІНА

Прэзідэнт краіны Аляксандр Лукашэнка 30 студзеня прыняў у сваёй рэзідэнцыі народнага пісьменніка Беларусі Івана Пятровіча Шамякіна.

Прыемнай падставай для сустрэчы паслужыла 75-годдзе майстра айчыннай літаратуры. У Блакітнай зале кіраўнік дзяржавы цёпла павіншаваў юбіляра, уручыў яму падарункі і кветкі. У сваю чаргу і Іван Шамякін прыйшоў да Прэзідэнта не з пустымі рукамі.

Ён падарыў Аляксандру Лукашэнку свой апошні трохтомнік і раман «Сатанінскі тур», прысвечаны падзеям нашага часу. А ў праведзенай гутарцы народны пісьменнік падзяліўся з кіраўніком дзяржавы тымі праблемамі, якія перажываюць цяпер беларуская літаратура і яго калегі па пяру.

Вольга ШЧАДРЫНА, БЕЛТА.

НА ЗДЫМКУ: у час сустрэчы.

Фота Аркадзя НІКАЛАЕВА, БЕЛТА.

НАРОДНАМУ ПІСЬМЕННІКУ БЕЛАРУСІ, ГЕРОЮ САЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ ПРАЦЫ, АКАДЭМІКУ І. П. ШАМЯКІНУ

ПАВАЖАНЫ ІВАН ПЯТРОВІЧ!

Прыміце мае самыя шчырыя, сардэчныя віншаванні са знамянальным юбілеем — 75-годдзем з дня нараджэння.

Ваша імя пісьменніка і грамадскага дзеяча шырока вядомае, паважанае і любімае не толькі ў роднай Беларусі, але і далёка за яе межамі.

Можна па-рознаму з пазіцый сённяшняга дня ацэньваць наша нядаўняе мінулае. Але нельга выкрасліць з памяці народнай імёны, лёс і вопыт людзей, якія ва ўсе часы бескарысліва і сумленна выконваюць свой абавязак перад Айчынай. Менавіта такія людзі — праўдалюбцы, патрыёты і працаўнікі, героі свайго часу — станавіліся і героямі Вашых кніг. Па назвах Вашых твораў прасочваецца нялёгкая гісторыя зямлі беларускай: «Трывожнае шчасце», «Сэрца на далоні», «Вазьму твой боль».

У канкрэтным лёсе герояў гэтых выдатных кніг — крупінкі Вашага лёсу. І дазвольце прызнацца Вам — і майго лёсу таксама.

Непрывычна мне называць народнага пісьменніка калегам. Але гэта сапраўды так: паўтара дзесятка гадоў Вы былі Старшынёй Вярхоўнага Савета рэспублікі. Перакананы, вопыт Вашай грамадскай дзейнасці для мяне, як і для многіх маіх калег па парламенту, сёння таксама карысны і неабходны, як Ваша літаратурная творчасць — тыя выдатныя кнігі, якія напісаны Вамі ўчора і якія ствараюцца Вамі сёння.

Жадаю Вам натхнення, дабрабыту і доўгіх гадоў цікавага творчага жыцця.

Старшыня Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь **С. ШАРЭЦКІ.**

УРАД НЕ БУДЗЕ ПАДТРЫМЛІВАЦЬ «АЗАРТНЫХ ІГРАКОЎ»

У мінулы панядзелак у Кабінеце Міністраў была адноўлена традыцыя правядзення штотыднёвых прэс-канферэнцый. На гэты раз на сустрэчу з журналістамі прыйшлі прэм'ер-міністр Міхаіл Чыгір, віцэ-прэм'ер Сяргей Лінг, міністр фінансаў Павел Дзік і міністр працы Аляксандр Сасноў.

Удзельнікі прэс-канферэнцыі засяродзілі ўвагу ў першую чаргу на сітуацыі, што склалася вакол пастановы Кабінета Міністраў № 700, прынятай 21 снежня мінулага года. Яна прадугледжвае выплату зарплаты на некаторых прадпрыемствах згодна з дзяржаўнай тарыфнай сеткай. Дзеянне гэтага дакумента распаўсюджваецца на прадпрыемствы, якія завінаваціліся за энерганосьбіты і не выплачваюць падаткі ў бюджэт. Але гэтая мера, у выніку якой зарплата работнікаў рэзка зменшылася, выклікала шквал нездаволенасці з боку прафсаюзаў. Прэм'ер паказаў стос тэлеграм, якія паступілі ў адрас урада. Тым не менш, Кабінет Міністраў прытрымліваецца ранейшага пункту гледжання і, карыстаючыся момантам, заклікаў кіраўніцтва прадпрыемстваў выконваць патрабаванні пастановы.

Была асобна ўзнята на сустрэчы з прэсай і тэма дзейнасці фінансавых кампаній. У краіне назіраецца другая хваля нездаволенасці і пратэсту ўкладчыкаў, якія страцілі свае грошы. Рэакцыя ўрада наступная: калі за кошт бюджэту кампенсаваць страты «азартных ігракоў», якія клюнулі на абяцаныя астранамічныя працэнты фінансавых кампаній, то гэта значыць абрабаваць астатніх грамадзян. Урад не раз папярэджваў грамадзян аб рызыкоўнасці супрацоўніцтва з такімі кампаніямі, таму і за рызыку яны павінны разлічвацца самі.

Міхаіл Чыгір пацвердзіў неафіцыйную інфармацыю аб тым, што на гэтым тыдні будзе падпісаны ўказ аб перарэгістрацыі ўсіх камерцыйных прадпрыемстваў. Гэта накіравана на тое, каб проста навесці ў дадзенай сферы парадак. У выніку «чысткі» не выключана ліквідацыя тых фірмаў, якія на працягу пэўнага часу не маюць прыбытку, руху на банкаўскіх рахунках і г. д. Што ж, ідэя разумная, але самі кіраўнікі камерцыйных структур баяцца таго, што пад маркай перарэгістрацыі пачнецца «паляванне на ведзьмаў».

На прэс-канферэнцыі члены ўрада таксама далі тлумачэнне змяненням мытных пошлін і прыбытку на дабаўленую вартасць, якія былі прыняты ў сярэдзіне студзеня. Акрамя таго, урад прыняў рашэнне дазволіць прадпрыемствам правесці пераацэнку асноўных фондаў не па стану на 1.01.96, а па стану на 1 ліпеня бягучага года.

Юрась ЛЯШКЕВІЧ.

Міністр абароны Украіны правёў перамовы ў Мінску

Учора ў Беларусь з афіцыйным двухдзённым візітам прыбыла дэлегацыя Міністэрства абароны Украіны на чале з міністрам абароны Валерыем Шмаравым.

У ходзе перамоў былі абмеркаваны пытанні супрацоўніцтва ў ваенна-навуковай сферы, узаемадзеяння ў галіне СПА, пераводу асоб афіцэрскага саставу з Узброеных Сіл Беларусі ў УС Украіны і наадварот, накірункі сумесных работ па ўкараненню перспектыўных тэхналогій утылізацыі кампанентаў авіяцыйных сродкаў паражэння, пытанні матэрыяльна-тэхнічнага забеспячэння Узброеных Сіл.

Падчас візіту мяркуецца падпісаць план двухбаковага супрацоўніцтва між міністэрствамі абароны Беларусі і Украіны на 1996 год, пратаколы аб парадку абмену інфармацыяй па пытаннях бяспекі палётаў і надзейнасці авіяцыйнай тэхнікі, аб вучэбна-метадычным і навуковым супрацоўніцтве між навуковымі ўстановамі ВПС Украіны і Ваеннай акадэміі Беларусі, а таксама пратакол па выніках рабочай сустрэчы.

Пасля праведзеных перамоў з міністрам абароны РБ Леанідам Мальцавым высокі госць з Украіны быў прыняты прэм'ер-міністрам рэспублікі Міхаілам Чыгіром і Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь Аляксандрам Лукашэнкам.

Сёння ў другой палове дня будзе праведзена падагульняючая прэс-канферэнцыя міністраў абароны Рэспублікі Беларусь і Украіны, пасля чаго адбудуцца ўрачыстыя провады дэлегацыі ўкраінскага ваеннага ведамства.

Сяргей ПРОТАС.

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

НЯМЕЦКІЯ ТЭХНАЛОГІІ — ДЛЯ БЕЛАРУСКІХ ПАЛЕТКАЎ

КАЛГАС ІМЯ СУВОРАВА ПАСТАЎСКАГА РАЁНА — вядомая ў рэспубліцы гаспадарка, свайго роду універсітэт сапраўднага гаспадарання на зямлі. Усё, што зроблена тут, непарыўна звязана з яго старшынёй Алегам Валадзько — выдатным арганізатарам вытворчасці і знаўцам самых найноўшых тэхналогій вырошчвання і перапрацоўкі сельгаспрадукцыі. Многае ўражвае нават пры беглым знаёмстве са станам спраў навасёлкаўскіх працаўнікоў. Высокія ўраджаі збожжавых, кармавых культур, рэкордныя для Віцебшчыны і нават рэспублікі надоі малака, прыбаўленні ў вазе жывёлы — усё гэта вынік самаадданай стваральнай працы мясцовых земляробаў, укаранення ў вытворчасць найноўшых дасягненняў айчыннай навукі і тэхнікі.

«Але надышоў такі час, — гаворыць Алег Адольфавіч, — калі мы зразумелі, што без укаранення ў вытворчасць найноўшых заходніх тэхналогій вырошчвання і перапрацоўкі сельскагаспадарчай прадукцыі, сёння ўжо не абысціся. Уважліва вывучалі вопыт гаспадарання на зямлі ў Галандыі, Італіі, многіх іншых краінах Еўропы. Вырашылі ўзяць за аснову нямецкія тэхналогіі — найбольш перспектыўныя, а галоўнае — прыдатныя для нашай сістэмы арганізацыі вытворчасці».

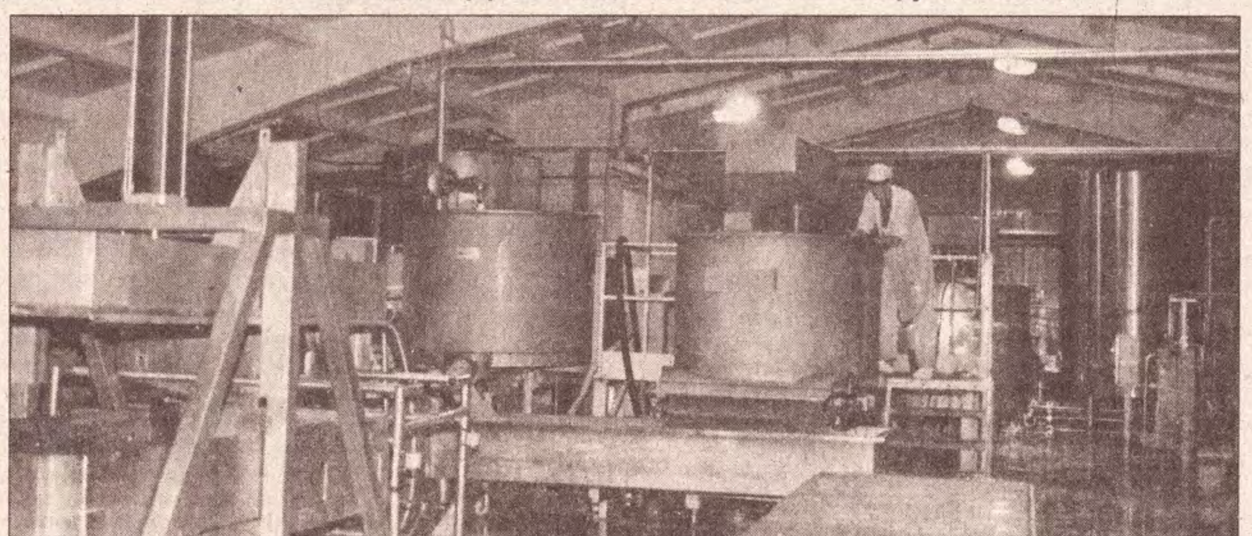
Асабліва цесныя сувязі склаліся ў навасёлкаўскіх земляробаў з вядомай германскай фірмай «Гебрудэр Штоц». За апошнія тры гады нямецкія партнёры паставілі для гаспадаркі неабходны набор тэхнікі, прычапнога інвентару для апрацоўкі палеткаў, сяўбы і догляду за культурамі. І вынікі не прымусілі сябе доўга чакаць: рэзка павысілася ўраджайнасць збожжа, кукурузы, іншых культур, у некалькі разоў павялічылася прадукцыйнасць працы, удалося зэканоміць дзесяткі тон гаруча-змазачных матэрыялаў.

Сапраўдная рэвалюцыя адбылася і ў сферы перапрацоўкі сельгаспрадукцыі. Два гады назад тут здадзены ў эксплуатацыю сырзавод. Гэта высокамеханізаванае прадпрыемства праектавалася і будавалася з удзелам таксама вядомай нямецкай фірмы — «Адэльбуер». У суткі тут вырабляюць прыкладна 2,8 тоны выдатнай прадукцыі. Аб яе якасці сведчыць хоць бы той факт, што мясцовыя сыры ахвотна купляюць як у нашай рэспубліцы, так і ў суседняй Расіі. У прыватнасці, паступаюць заказы і з Масквы, Санкт-Пецярбурга, іншых месцаў. Карыстаецца попытам і мясцовае масла, якога вырабляецца каля 300 кілаграмаў у суткі. Летась уступіў у строй і цэх па перапрацоўцы мяса. Цяпер каўбасы, выробленыя па нямецкай тэхналогіі, ідуць нарасхват.

Сярод вядомых нямецкіх бізнесменаў, якіх на мінулым тыдні прыняў Прэзідэнт краіны Аляксандр Лукашэнка, былі і прадстаўнікі фірмаў «Гербрудэр Штоц» і «Адэльбуер». А напярэдадні гаспадар фірмы «Гербрудэр Штоц» Пітэр Штоц разам са сваімі калегамі і старшынёй калгаса імя Суворава Алегам Валадзько пабывалі ў рэдакцыі «Звязды». Адбылася цікавая размова па праблемах больш шырокага ўкаранення нямецкіх тэхналогій на беларускай зямлі.

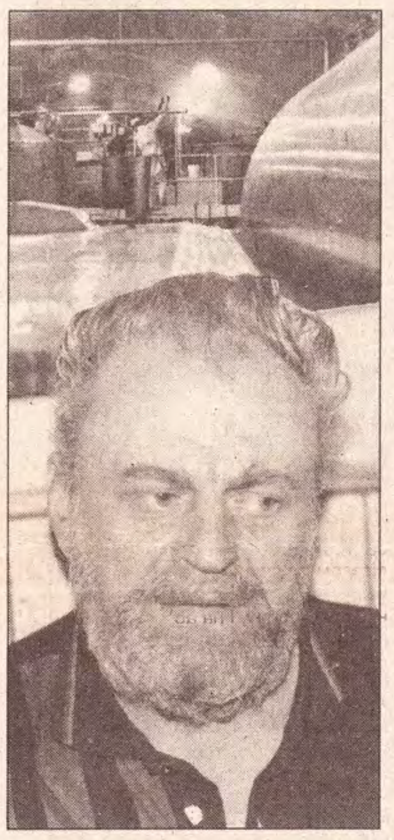
Начальнік цэха па вытворчасці сыру Аляксандр МАНУШЫН і аператар Аляксандр ТАНАНА на складзе гатовай прадукцыі.

Так выглядае цэх па вытворчасці сыру

Алег ВАЛАДЗЬКО:

«КАЛІ ХОЧАМ ЖЫЦЬ У ЦЫВІЛІЗАВАНЫМ ГРАМАДСТВЕ, ТРЭБА ВУЧЫЦЦА ПРАЦАВАЦЬ ПА-НОВАМУ»

У мяне часта пытаюць, што сёння найперш патрэбна для сельскай гаспадаркі? Адказваю заўсёды адно: найноўшыя тэхналогіі. Гэта перакананасць выспела даўно. Чым больш ездзіў па свеце, уважліва знаёміўся з перадавымі заходнімі тэхналогіямі, тым больш пераконваўся ў тым, што іншага шляху няма. Менавіта іх тэхналогіі — найбольш высокапрадуктыўныя, а значыць, і найбольш прыдатныя для нас. І справа нават не ў тым, хто гаспадарыць на зямлі — калгас ці фермер, бо законы вытворчасці ўсюды адны: як з найменшымі затратамі атрымаць найбольшы выхад прадукцыі, прычым высокай якасці.

Яшчэ тады, калі капеечным нафтавым рэкам, здавалася, ніколі не будзе канца, я разумеў, што рана ці позна абставіны перакрыюць кран таннага паліва. А таму рыхтаваўся да гэтага, прыкідваў, дзе знайсці энергазберагальную тэхніку, больш эфектыўныя тэхналогіі вырошчвання і перапрацоўкі сельгаскультур. Паступова свой погляд скіраваў у бок Германіі І не выпадкова. Культура земляробства там найбольш высокая, да таго ж вельмі эканамічная сельскагаспадарчая тэхніка.

Не ўнікаючы ў падрабязнасці, заначу, што вельмі ўдзячны лёсу за тое, што звёў мяне з вядомай у Германіі фірмай «Гербрудэр Штоц» і яе гаспадаром Пітэрам Штоцам. Яны паставілі нам высокапрадукцыйныя трактары маркі «Мерседэс», а таксама сеялкі, плугі, фрэзы, раскідвальнікі ўгнаенняў, апырсквальнікі, буракаўборачны камбайн і шэраг іншых машын — усяго на 1 мільён 667 тысяч 286 дойчмарак. Прывяду такі прыклад. Трактар «Кіравец» за поўны працоўны дзень спажывае недзе каля 600 кілаграмаў паліва, у той час як нямецкі трактар маркі «Мерседэс» пры той жа прадукцыйнасці — усяго 180—200 кілаграмаў. Такія ж прыкладна суадносіны і пры параўнанні нашай тэхнікі з нямецкімі машынамі і агрэгатамі.

Возьмем для прыкладу разлікі па эканоміі паліва за кошт укаранення нямецкай тэхналогіі пры апрацоўцы палеткаў у мінулым годзе. Было ўзарана 2400 гектараў, пракультывавана 2350 гектараў, засеяны 2703 гектары, унесены ўгнаенні на плошчы 3207 гектараў, праведзена хімапрацоўка на 4145 гектарах, вывезена жыжка на 2830 гектараў, убрана кукуруза 2120 гектарах. Работа па новай тэхналогіі дазволіла зэканоміць 82,5 тоны паліва на суму 237 мільёнаў рублёў. Нямецкія сябры аказалі дзейсную дапамогу ў забеспячэнні высокаэфектыўным насенным матэрыялам, запчасткамі і г. д. Нямецкія ж спецыялісты вучылі нашых механізатараў, як працаваць у новых умовах і па новай тэхналогіі. У выніку прадукцыйнасць працы ўзрастае ў 3-4 разы і больш.

Найбольш выразна перавагі нямецкай тэхналогіі выявіліся пры вырошчванні кукурузы. Пры ўраджайнасці 323 цэнтнеры з гектара мы атрымалі прыкладна 43.620 цэнтнераў зялёнай масы кукурузы. Сабекошт 1 кілаграма кукурузнага сіласу склаў 56,8 рубля, у той час як кілаграм камбікорму абыходзіцца ў 1704 рублі. Такім чынам, кошт 1 кілаграма камбікорму раўназначны 30 кілаграмам паўнацэннага кукурузнага корму. Словам, пры такой ураджайнасці гектар кукурузнага палетка здольны пракарміць 6 кароў, у той час як гектар травяных угоддзяў нават пры самых аптымальных раскладках здольны пракарміць не больш як 3 каровы. Да таго ж яшчэ трэба выкарыстоўваць і канцэнтраты. Аналізуючы зробленае за гэтыя тры гады, можна смела сказаць, што тая тэхналогія, якую прапаноўвае сёння нямецкі бок, у прыватнасці фірма «Гербрудэр Штоц», з'яўляецца выйсцем з той крытычнай сітуацыі, у якой апынулася наша сельская гаспадарка. Працаваць далей па старому, выкарыстоўваць ранейшыя тэхналогіі, нізкапрадукцыйную айчынную тэхніку — значыць свядома асуджаць сябе яшчэ на доўгія гады паўжабрацкага гібення. Калі ж хочам жыць у цывілізаваным грамадстве — трэба вучыцца працаваць па- новаму.

Не менш важнае значэнне для нас мае і перапрацоўка прадукцыі. Зноў жа мы ўдзячныя нямецкай фірме «Адэльбуер», з дапамогай якой удалося наладзіць перапрацоўку малака і мяса. За кароткі час яны зманціравалі завод, які адпавядае самым найноўшым патрабаванням. Прадпрыемства ўяўляе сабой высокааўтаматызаваную сістэму, дзе ўсё падпарадкавана адзінаму тэхналагічнаму цыклу. Тут у некалькі разоў вышэй прадукцыйнасць працы, чым на аналагічных прадпрыемствах айчыннай малакаперапрацоўчай вытворчасці. Штодзень перапрацоўваем каля 30 тон малака. Яго ахвотна прывозяць гаспадаркі Пастаўскага і суседніх раёнаў. Сакрэт просты: плацім больш за дзяржаўныя малаказаводы і разлічваемся адразу, а не расцягваем аплату на тыдні і месяцы.

Часта аналізую сітуацыю: як бы мы выжылі сёння (за апошнія дзевяць месяцаў прадукцыя падаражэла ў 12 разоў), калі б не ўласная перапрацоўчая вытворчасць? А так і прадукцыю пастаўляем спажыўцам, і зарплату плацім людзям, і вялізныя падаткі адлічваем у дзяржаўную казну, і яшчэ сацыяльную сферу трымаем на сваіх плячах. З нейкім асаблівым пачуццём кожны дзень стараюся пабываць на сырзаводзе. І не толькі таму, што патрабуецца маё асабістае ўмяшанне ў ход спраў. Тут я адпачываю душой, гледзячы, з якой дакладнасцю, стараннем працуюць людзі, як выдатна адладжаны ўвесь тэхналагічны працэс. Вось так бы ўсюды!

Вядома, для будаўніцтва падобных прадпрыемстваў патрэбны немалыя сродкі. Але ж і эфект які! Пабудаваны год назад сырзавод ужо амаль поўнасцю акупіўся.

Многае дало мне, як кіраўніку гаспадаркі, супрацоўніцтва з немцамі. Узяць тую ж фірму «Гербрудэр Штоц». Гэта адзіная ў Германіі арэндная фірма па вытворчасці сельскагаспадарчай тэхнікі. Адначасова гэта прадпрыемства абслугоўвае больш за паўтары тысячы гаспадарак. Тут ёсць чаму павучыцца: тэхналогіі, эканоміі, уменню гаспадарыць на зямлі, арганізацыі вытворчасці. Мне, які аддаў сельскай гаспадарцы больш за 30 гадоў жыцця, горка ўсведамляць, наколькі адсталі мы ў земляробстве і жывёлагадоўлі ад цывілізаванага свету, і ў першую чаргу — ад немцаў. Яшчэ не позна, як кажуць, узяцца за розум. У нас для гэтага ёсць усё: добрыя землі, працавітыя людзі, сапраўдныя хлебаробы. Неабходна толькі навучыцца як след працаваць на зямлі, укараніць найноўшыя тэхналогіі. Іх нават не трэба вынаходзіць, яны ёсць, апрабаваныя ў самых розных умовах. Мы і так ужо шмат згубілі часу, давялі народ амаль да жабрацкага стану. Важна даць людзям работу і магчымасць добра зарабляць. І вынікі не прымусяць сябе доўга чакаць.

Пітэр ШТОЦ:

«МЫ ПРЫЕХАЛІ СЮДЫ НЕ З ПАДАЧКАМІ, А З ТЫМ, КАБ ЗАРАБЛЯЦЬ ГРОШЫ І НАВУЧЫЦЬ ГЭТАМУ ВАС»

Пайшоў чацвёрты год, як мы пазнаёміліся з калгасам імя Суворава і яго старшынёй Алегам Валадзько. Калі ён унік у сутнасць тэхналогіі апрацоўкі палеткаў, якую ўкараняе наша фірма, з расцэнкамі (дарэчы, немалымі), то адразу зазначыў: «Усё гэта добра, але пакажыце мне хоць аднаго немца і наогул любога замежнага бізнесмена, які б «пад чэснае слова» даў хоць нешта без папярэдняй аплаты?»

Аднак пасля таго, як Алег паказаў нам сваю гаспадарку, прадпрыемствы, што дзейнічалі там, я зразумеў: з такім чалавекам можна мець справу, такому варта даверыцца. Адразу без папярэдняй аплаты прадаставіў яму неабходны набор тэхнікі, сельгасмашын. Дамовіліся, што аплату потым калгас будзе ажыццяўляць таварамі. Так узніклі не проста партнёрскія сувязі, а нешта больш моцнае — дружба. Ён некалькі разоў быў у нас у гасцях, знаёміўся з арганізацыяй работы фірмы, тых гаспадарак, якія мы абслугоўваем. Дарэчы, наша фірма існуе ўжо чвэрць стагоддзя. У нас даволі вялікія магчымасці для аказання неабходнага комплексу паслуг сельскагаспадарчым прадпрыемствам, у тым ліку і фермерскім гаспадаркам. Выконваем неабходны комплекс работ: апрацоўку глебы, сяўбу, догляд за пасевамі і ўборку ўраджаю, адначасова праводзім кансультацыі па праблемах сельскагаспадарчай вытворчасці.

Пасля аб'яднання Германіі ў былых усходніх правінцыях мы стварылі цэлую сетку сваіх прадпрыемстваў. Займаемся там земляробствам і жывёлагадоўляй. Вопыт, што накапіла фірма пры супрацоўніцтве з гэтымі гаспадаркамі, якія па сваіх плошчах падобныя на беларускія калгасы, мяркую, спатрэбіцца менавіта тут, у вас. Ёсць усе падставы стварыць і на вашай зямлі гаспадаркі, якія з поспехам дзейнічаюць у Германіі. Вядома, такіх гаспадарак, як калгас імя Суворава, трэба яшчэ пашукаць. Нават я, добра знаёмы з сельскагаспадарчай вытворчасцю, шмат дзе быў і нямала бачыў, здзівіўся пасля знаёмства з тутэйшымі земляробамі. У іх усё прадумана, узважана, а таму і працаваць з імі — адно задавальненне. Але што датычыцца набору вашай тэхнікі, яе эфектыўнасці — тут ужо няма ніякага параўнання. У выніку нават гэты перадавы калгас далёкі ад тых параметраў, якія дасягнуты ў большасці гаспадарак Германіі. Аднак, улічваючы выключную працавітасць вашых людзей, той аб'ём ведаў, якім валодаюць мясцовыя спецыялісты, менавіта пры выкарыстанні германскіх тэхналогій яны здольныя ў самы кароткі час выйсці на перадавыя рубяжы ў сусветным земляробстве. Вядома, пры стварэнні неабходных умоў. Немалаважную ролю адыграюць і кансультацыі, якія будуць праводзіцца нашымі спецыялістамі. Што датычыцца неабходнага набору тэхнікі, то яе пастаўкі можна ажыццявіць у сціслыя тэрміны і па адносна нізкіх цэнах. Не абысціся і без высокапрадуктыўнага насення, сродкаў аховы раслін.

На прыкладзе гаспадарак, што дзейнічалі ва ўсходняй Германіі, мы даказалі, што ўсяго за некалькі гадоў можна падвоіць ураджайнасць асноўных сельскагаспадарчых культур. Гэта было дасягнута пры адначасовым павышэнні прадукцыйнасці працы, змяншэнні выдаткавання паліва, больш рацыянальным выкарыстанні ўгнаенняў. Пры беражлівых адносінах да тэхнікі тэрміны яе эксплуатацыі таксама ўдаецца значна падоўжыць. Упэўнены, што і тут усяго за тры—пяць гадоў можна намнога павысіць урадлівасць палеткаў, выйсці на паказчыкі еўрапейскага ўзроўню.

Трохгадовы вопыт нашай сумеснай работы тут, у калгасе імя Суворава, яшчэ раз пацвердзіў, што пры ўмелым падыходзе да справы можна хутка знайсці агульную мову, у самыя сціслыя тэрміны ўзняць прадуктыўнасць палеткаў, вырошчваць на іх экалагічна чыстую прадукцыю, якая так патрэбна вашым людзям. Яна павінна на месцы перапрацоўвацца з наступнай рэалізацыяй. І ў гэтым мы можам аказаць неабходную дапамогу, бо важна не толькі атрымаць нейкі прадукт, але і як след упакаваць яго, бо без гэтага на рынак не выйсці.

А цяпер некалькі слоў адносна тых праектаў больш шырокага супрацоўніцтва з беларускімі гаспадаркамі, якія распрацавалі спецыялісты нашай фірмы і якія мы гатовы ажыццяўляць на вашых землях. Пры разліках зыходзілі з таго, што 30 тысяч гектараў агульнай плошчы будзе знаходзіцца пад ворывам і 20 тысяч — пад травамі. На гэтай тэрыторыі пажадана мець пэўную колькасць буйной рагатай жывёлы, а таксама свіней. Разлікі патрэбнасці ў тэхніцы зроблены на аснове таго вопыту, што набыты ў нашых буйных гаспадарках, размешчаных у землях Мекленбург — Фарпомперн. У праекце намі ўлічаны 25-гадовы вопыт выкарыстання сельгастэхнікі ў дробных фермерскіх, а таксама ў сярэдніх і буйных гаспадарках зямлі Шлезвіг-Гольштэйн. Прапанаваны набор тэхнікі ўключае 20 сямікорпусных плугоў прадукцыйнасцю да 1,5 гектара ў гадзіну кожны, 8 дыскавых барон прадукцыйнасцю 4 гектары ў гадзіну, 10 пнеўматычных раскідвальнікаў мінеральных угнаенняў з шырынёй захопу 24 метры і прадукцыйнасцю 18 гектараў, 12 комплексаў перадпасяўной апрацоўкі глебы прадукцыйнасцю 4 гектары ў гадзіну, 12 сеялак з шырынёй захопу 6 метраў і прадукцыйнасцю 4 гектары ў гадзіну, 25 трактароў магутнасцю 230 конскіх сіл і 2 трактары магутнасцю па 100 конскіх сіл. А яшчэ прапануюцца раскідвальнікі гною, прэсы для цюкавання саломы, валковыя бароны ў камбінацыі з сеялкамі, кукурузныя сеялкі, кормапрыгатавальнікі з прыстасаваннем для ўзважвання, самаходныя касілкі-здрабняльнікі прадукцыйнасцю ад 30 да 45 гектараў у дзень кожная, валкавальнікі, граблі, касілкі для траў, апырсквальнікі, перасоўныя сушыльныя ўстаноўкі, збожжаўборачныя камбайны прадукцыйнасцю 15—20 гектараў у дзень пры ўраджайнасці 60 цэнтнераў з гектара і шэраг іншых машын і механізмаў. Агульны кошт пералічанага набору тэхнікі і інвентару — каля 45 мільёнаў 775 тысяч нямецкіх марак, што адпавядае 915,5 маркі капукладанняў на гектар зямлі. Прадугледжваецца 2-гадовая гарантыя на пастаўляемую тэхніку. Апрача таго, першыя тры гады бясплатна пастаўляюцца запасныя часткі. Пастаўшчык забяспечвае на працягу першых двух гадоў навучанне персаналу, а таксама кансультацыі па выкарыстанню тэхнікі непасрэдна на месцах. Бясплатна праводзяцца кансультацыі па прымяненню сродкаў аховы раслін, угнаенняў, насення, а таксама планавання пасяўных плошчаў. Пры жаданні можна бясплатна арганізаваць тэарэтычнае і практычнае навучанне персаналу на нашых прадпрыемствах — у Мекленбург-Фарпомперне і Шлезвіг-Гольштэйне.

Што датычыцца аплаты, то яе можна будзе ажыццяўляць на бартэрнай аснове шляхам пастаўкі лесу, ільну, калійных угнаенняў, мачавіны і торфу. Патрэбны яшчэ ўрадавыя гарантыі па аплаце на ўвесь тэрмін, які разлічаны на 5 гадоў. Можам за адпаведную аплату дапамагчы наладзіць непасрэдна ў калгасах перапрацоўку малака і мяса, а таксама будаўніцтва хлебапякарняў і іншых аб'ектаў сельскагаспадарчага прызначэння.

Мы з усёй адкрытасцю заяўляем, што прыехалі сюды не з падачкамі, а з тым, каб зарабляць грошы і навучыць гэтаму вас.

Упэўнены, што пры ажыццяўленні гэтага і іншых праектаў будзе забяспечана вытворчасць эканамічна чыстых прадуктаў харчавання, а пры неабходнасці значная колькасць першакласных беларускіх прадуктаў паступіць на сусветны рынак, дзе будзе рэалізавана па сусветных цэнах.

У час прыёму нямецкай дэлегацыі ў рэдакцыі (крайні злева Пітэр ШТОЦ).

Начальнік каўбаснага цэха Аляксандр МІХАЛЕВІЧ аглядае гатовую прадукцыю.

211842, Беларусь, Пастаўскі раён, вёска Навасёлкі 1, калгас імя Суворава.
Тэлефон 8-021(55) 2-11-63;
факс 8-021(55) 2-15-42.

Матэрыялы старонкі падрыхтаваў Уладзімір ГОЙТАН. Фота Мікалая АМЕЛЬЧАНКІ.

ПРАБЛЕМЫ ДОНАРАЎ БОЛЬШ НЕ ІСНУЕ?

Здаецца, незваротна адышлі часы, калі на Беларусі існавалі праблемы няхваткі донарскай крыві. Як стала вядома нашаму карэспандэнту, зараз Рэспубліканская станцыя пералівання крыві штодня абслугоўвае па 200 донараў.

Гэтая лічба можа быць і большай, але пакуль колькасць жадаючых здаць кроў відавочна пераўзыходзіць патрэбы ў ёй медыцынскіх устаноў краіны. Як вынік, сярод донараў з'явілася чарга, прычым з папярэднім запісам. Паводле назіранняў, большасць жадаючых здаць кроў з'яўляецца людзьмі з невялікімі даходамі (беспрацоўныя, студэнты, хатнія гаспадыні і г. д.), якія такім чынам імкнуцца хоць крышачку палепшыць уласнае матэрыяльнае становішча. Нагадаем, што паводле закона апроч прадастаўлення двух дадатковых выхадных за здадзеныя 400 мілілітраў крыві донару павінна выплачвацца грашовая кампенсацыя ў памеры адной мінімальнай зарплаты.

Сяргей ГРЫБ.

ВЫНАХОДКІ Ў ВЫТВОРЧАСЦІ СЁННЯ АКТУАЛЬНЫЯ

На мінскім заводзе «Крэон» канцэрна «Белхімнафтапром» поўнасцю адмовіліся ад паслуг прадпрыемства «Мінскэнерга».

Сіламі інжынерна-тэхнічных службаў тут праведзены мерапрыемствы па эфектыўнаму выкарыстанню цяпла, якое ўтвараецца пры рабоце кампрэсараў. Гэта дазволіла не толькі забяспечыць ацяпленне вытворчых і бытавых памяшканняў завода, але і выкарыстоўваць штомесяц 350 млн. рублёў на іншыя патрэбы прадпрыемства.

Жанна КАТЛЯРОВА.

АРГАНІЗАЦЫЯ, ЯКАЯ ВЫСТУПАЕ ЗА ЎСЕАГУЛЬНУЮ ГАРМОНІЮ

У Беларусі з'явілася новая рэспубліканская арганізацыя — міністэрства юстыцыі зарэгістравала «Цэнтр міру Шры Чынмоя».

На мэце арганізацыі — дасягненне ўсеагульнай гармоніі, міру і адзінства ў рэспубліцы пры дапамозе ўсебаковага ўдасканалення асобы, якое ажыццяўляецца на аснове ідэй гуманізму і служэння Чалавецтву. Магчыма, многія памятаюць такія міратворчыя акцыі, якія праводзіла гэта арганізацыя яшчэ будучы гарадской, як «Бег міру», «Сем хвілін за мір ва ўсім свеце».

Ігар РЫГОРАЎ.

СЯРЭБРАНЫ ЮБІЛЕЙ ТЭАТРА МУЗЫЧНАЙ КАМЕДЫІ ПРОЙДЗЕ Ў «ЖАНРЫ СВЯТА»

Чвэрць стагоддзя дорыць радасць і добры настрой гледачам Дзяржаўны тэатр музычнай камедыі. Не дзіўна, што і сам юбілей стаў падставай для вялікага свята. З 23 студзеня тут праходзіць паказ лепшых спектакляў. А 31 студзеня адбудзецца гала-канцэрт майстроў беларускай аперэты, у якім прымуць удзел і іх вядомыя калегі з суседніх дзяржаў.

Сярод гасцей, якіх чакаюць, — салісты Санкт-Пецярбургскага дзяржаўнага тэатра музычнай камедыі заслужаны артыст Расіі Віктар Крываносаў і Сяргей Шаданін, салістка Маскоўскага дзяржаўнага акадэмічнага тэатра аперэты Яўгенія Замчалава, салістка Екацярынбургскага дзяржаўнага акадэмічнага тэатра музычнай камедыі Святлана Лугава, саліст Адэскага музычнага тэатра «Рышэльё» заслужаны артыст Украіны Аляксандр Кушнарэнка.

Урачысты вечар, прысвечаны юбілею, адбудзецца 1 лютага. Як паведаміў на прэс-канферэнцыі дырэктар тэатра Расціслаў Бузук, мерапрыемства гэта пройдзе ў «жанры свята». Грашамі дапамаглі Мінгарвыканкам і беларускае прадстаўніцтва маскоўскага «Крэдытлайнс Банка».

Як высветліў карэспандэнт БЕЛТА, за 25 гадоў існавання тэатра музычнай камедыі тут было пастаўлена 60 спектакляў. [illegible] з першых дзён заснавання — народная артыстка Беларусі Наталля Гайда, заслужаныя артысты рэспублікі Вікторыя Мазур і Ніна Раманская.

Віктар КУКЛОЎ, БЕЛТА.

ФОРУМ АДБЫЎСЯ. ШТО ДАЛЕЙ?

З 26 па 28 студзеня ў Мінску праходзіў першы Усебеларускі маладзёжны форум.

На жаль, часта ў нас бывае так: пакуль аб нейкіх праблемах не гавораць афіцыйна, іх быццам не існуе зусім. Як можна было даведацца з праведзенай па выніках форуму прэс-канферэнцыі, яго асноўнай мэтай і было прыцягненне грамадскай увагі да крызіснага становішча ў маладзёжным асяродку — росту злачыннасці і беспрацоўя, сацыяльнай неабароненасці і, урэшце, да адсутнасці ў маладых нейкіх жыццёвых перспектыў.

Калі меркаваць па прадстаўнічасці (удзел у форуме прынялі дэлегаты ад 43 разнастайных арганізацый з усёй Беларусі) і пэўнаму рэзанансу ў прэсе, сваёй мэты арганізатары, відаць, дасягнулі. Засмучае іншае: сярод удзельнікаў мерапрыемства аказалася толькі трое прадстаўнікоў міністэрстваў і ніводнага — ад Адміністрацыі Прэзідэнта. Гэта дае падставу сцвярджаць, што дыялогу паміж шматлікімі маладзёжнымі арганізацыямі Беларусі і дзяржавай зноў не атрымаецца. Шкада, бо, як паказвае практыка, без сур'ёзнай зацікаўленасці ў вырашэнні маладзёжных праблем з боку уладаў казаць пра тое, што лёд кранецца, проста не выпадае.

Зрэшты, арганізатары форуму — прадстаўнікі Нацыянальнай рады маладзёжных і дзіцячых арганізацый Беларусі — настроены больш аптымістычна: зроблены першы крок да ўзаемаразумення паміж шматлікімі маладзёжнымі арганізацыямі, дзяржавай і, урэшце, самой моладдзю. Шчаслівы той, хто спадзяецца?

Сяргей ГРЫБ.

СПОРТ-ЭКСПРЭС

МІНЧАНЕ НАКАЦІЛІ КІЯЎЛЯН. І ТБІЛІСЦАЎ ТАКСАМА

У Маскве працягваецца розыгрыш IV Кубка СНД па футболу. Учора прайшлі чвэрцьфінальныя гульні. Сустракаліся:

Група «А»

Сконта (Латвія) — Елімай (Казахстан)

Спартак-Аланія (Расія) — Нефтчы (Узбекістан)

Група «В»

Дынама (Мінск, Беларусь) — Дынама (Тбілісі, Грузія)

Дынама (Кіеў, Украіна) — Жальгірыс (Вільнюс, Літва).

Спартыўныя журналісты, акрэдытаваныя ў сталіцы, і многія футбольныя спецыялісты адзначаюць, што група з удзелам трох дынамаўскіх каманд намнога мацнейшая за першую паўфінальную чацвёрку. Можна не сумнявацца, што арганізатары турніру загадзя паклапаціліся, каб чэмпіён Расіі — Спартак-Аланія без праблем дайшоў да фіналу, таму што сілы яго сапернікаў і на папярэднім этапе, і ў чвэрцьфінале, і ў паўфінале (можна не сумнявацца, што падначаленыя Валерыя Газаева туды трапяць) значна слабейшыя.

Зрэшты, ёсць меркаванне, што такі ход арганізатараў турніру сыграе з лідэрам расійскага клубнага футбола злы жарт, бо ў фінале ў любым выпадку яму пападзецца нехта з групы «В».

Хацелася б, вядома, каб за галоўны прыз у 42 тысячы амерыканскіх долараў паспрачаліся мінскія дынамаўцы, якія ў заключнай гульні ў выдатным стылі абыгралі кіеўскіх аднаклубнікаў.

Першы тайм гэтай прынцыповай сустрэчы прайшоў у разведвальным стылі. Сапернікі асабліва нічым сябе не праяўлялі, а гулялі малавыразна. На гол мінчаніна Уладзіміра Макоўскага сапернікі адказалі мячом са штрафнога. Галоўны трэнер нашай каманды Іван Шчокін потым адзначыў, што варатар мінчан Варывончык павінен быў узяць гэты мяч, аднак лік зраўняўся.

Другая палова сустрэчы была поўнай процілегласцю першай. Як у саюзныя часы, абодва дынамаўскія клубы паказалі цікавую і выніковую гульні.

Украінскія футбалісты змаглі перахапіць ініцыятыву і дабіліся поспеху. Гол на рахунку ўзыходзячай зоркі кіяўлян Шаўчэнкі. Здавалася б, матч так і завершыцца. Аднак з гэтым не пагадзіліся беларускія футбалісты. За дзве хвіліны да канца сустрэчы каля варот украінцаў самым спрытным аказаўся мінчанін Антуан Маёраў, які аднавіў раўнавагу. Лік 2:2 задавальняў падначаленых Шчокіна. І ўсё ж пераможную кропку паставіў Валодзя Макоўскі. Гэта здарылася за 90 секунд да фінальнага свістка.

Дарэчы, аўтар двух мячоў у вароты кіеўскага «Дынама» з'яўляецца лепшым бамбардзірам не толькі ў сваёй камандзе, але і сярод астатніх каманд турніру. На рахунку Уладзіміра Макоўскага пяць мячоў.

Безумоўна, перамога над такім грозным сапернікам дадала нашым футбалістам упэўненасці. Праўда, не выключана, што каманды сустрэнуцца паміж сабой ужо сёння ў паўфінале. Пры ўмове, калі яны свае чвэрцьфінальныя сустрэчы выйграюць.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.

P.S. Учора ўвечары стаў вядомы вынік матча «Дынама» (Мінск) — «Дынама» (Тбілісі). Нашы выйгралі 2:1 і выйшлі ў паўфінал.

КУРСЫ АБМЕНУ НАЯЎНЫХ ВАЛЮТ

у камерцыйных банках на 30 студзеня 1996 г.

Назва банка	Долар ЗША		Нямецкая марка		Расійскі рубель		Тэлефоны
	Купля	Продаж	Купля	Продаж	Купля	Продаж	
Белбізнесбанк (гал. аперац. упраў.)	11600	11950	7850	8150	2.30	2.55	067
Белбізнесбанк (гарадская дырэкцыя)	11500	11900	7700	8100	2.30	2.50	067
Белзнешэканомбанк	11550	12000	7700	8150	2.30	2.55	267-022
ФК «Вераніка»*** (за расійскія рублі)	11800 4760	12000 4880	7950	8200	2.43	2.55	531-504
Ф-л 0104 АКБ «Минский транзитный банк»	11600	12100	7650	8200	2.10	2.50	373-826
Народны банк	11800	12100	7850	8100	2.38	2.52	238-610
«Алімп»	11700	12300	8000	8400	2.45	2.57	508-556
Ф-л № 1 АКБ «Алімп»	11650	11900	7800	8100	2.35	2.45	291-646, 067
«ФФФ»	11500	12000	7700	8100	2.30	2.60	067
Нацыянальны банк РБ (курс для безнаяўных разлікаў)	11500		7783.42		2.44		
Цэнтрабанк Расіі	4718		3193.02		100 бел. р. 39.40		

* — Магчыма аперацыя за наяўны і безнаяўны разлік

Падрыхтавана агенцтвам «Граўцова»

ПЕРШАЕ ІНТЭРВ'Ю НА НОВАЙ ПАСАДЗЕ

Юрый МАЛУМАЎ: «Я буду чалавекам Прэзідэнта ў парламенце. Не разумейце гэта толькі аднабока»

З нядаўна абраным намеснікам Старшыні Вярхоўнага Савета Юрыем МАЛУМАВЫМ размаўляе карэспандэнт «Звязды» Валер КАЛІНОЎСКІ.

(Заканчэнне. Пачатак у № за 30 студзеня)

«Я БУДУ СПРАБАВАЦЬ УНЕСЦІ ЗМЕНЫ Ў КАНСТЫТУЦЫЮ, ЯКІЯ ЛІКВІДУЮЦЬ КАНСТЫТУЦЫЙНЫ СУД»

— ...А правы ў іх вельмі вялікія. Я лічу, што тут існуе канцэптуальная супярэчнасць той норме Канстытуцыі, дзе гаворыцца, што ўлада ў краіне належыць народу, што ён — крыніца ўлады. І таму, як вынік, узровень легітымнасці ўлады вызначаецца тым, наколькі народ гэтай уладзе даў права кіраваць. Калі Прэзідэнт усенародна выбраны, — то ён роўны ўсяму парламенту, але не кожнаму дэпутату асобна... Нам трэба займацца сапраўднай судовай уладай, фарміраваць яе, у нас увогуле яе няма, трэцяй галіны ўлады, а стварылі гэты Канстытуцыйны суд. Я не кажу аб тым, што пытанне аб тым, быць ці не быць КС, будзе вырашацца ў парламенце ў бліжэйшы час, і менавіта такія змяненні ў Канстытуцыю будуць уносіцца. Але калі [illegible]

— Ці не азначае гэта, што ў Прэзідэнта існуе проста палітычная патрэбнасць у тым, каб КС прыняў рашэнні супраць яго ўказаў?

— В. Шэйн сказаў [illegible] насць для Прэзідэнта наяўнасці КС. Паверце мне, што гэтыя 9 суддзяў нейкай небяспекі прэзідэнцкай уладзе і ўвогуле ўладзе ў краіне ўяўляць не могуць. Іншая справа, што іх рашэнні, якія датычыліся пачатку працы ВС XIII склікання, асабіста я сур'ёзна крытыкаваў... А іх пазіцыя на 25 і 50 працэнтах увогуле вартая смеху. Мне ў рашэннях КС у большасці выпадкаў падабалася тое, і я, як юрыст, падзяляў хутчэй асобнае меркаванне Г. Васілевіча, чым рашэнне Канстытуцыйнага суда. Тое, што КС дзейнічаў у палітычнай, а не ў юрыдычнай сферы — для мяне зразумела. Гэта мая пазіцыя, аднак не па прычыне таго, што я чалавек Прэзідэнта.

«Я РУСКАМОЎНЫ ГРАМАДЗЯНІН РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ»

— Юрый Георгіевіч, вы гаворыце аб неабходнасці зацвердзіць рашэнні рэферэндуму. У гэтай сувязі я маю да вас пытанне па моўнай праблеме. Скажыце, на ваш погляд, цяпер у нас руская і беларуская мова маюць роўны статус?

— У рэальным жыцці беларуская мова мае нават большы. Для яе зроблена больш, чым для рускай мовы. За папярэднія чатыры гады руская мова проста ўзмоцнена выкаранялася з жыцця. У гэтай сувязі я часта прыводжу прыклад маёй маці, якая 20 гадоў працавала на Беларускім радыё. Я з дзіцячых гадоў цудоўна разумеў, што на радыё рускамоўных перадач не было. З 60-х гадоў толькі беларускамоўныя. Тое ж на тэлебачанні. Прайшоў рэферэндум. Што змянілася? Нічога. Абучэнне — калі ласка. М. Грыб сказаў мне, што ў Дзятлаўскім раёне заставалася на май 1995 года адна рускамоўная школа. Для беларускай мовы рабілася вельмі шмат — на шкоду рускай. Пытанне па мовах было сфармулявана даволі карэктна, яны маюць роўнае хаджэнне, і я проста мару, каб у нас усё было на рускай і беларускай мовах, каб кожны карыстаўся той мовай, якая яму падабаецца. Я супраць штучнасці, навязвання сілай, законамі. Гэта для мяне пытанне маралі.

— Давайце падыдзем з другога боку. Можа быць, вы не чуеце рускай мовы па радыё, але ў жыцці — у школах, універсітэтах, у Адміністрацыі Прэзідэнта, яе дакументах і г. д. пануе руская мова.

— Склалася такая сітуацыя. Кожны чалавек мае права выбіраць мову, на якой размаўляць, думаць, гаварыць. Усе мы павінны ведаць абедзве мовы. У нас цудоўная сітуацыя з мовамі, я не бачу праблем.

— Калі дазволіце, Юрый Георгіевіч, я вам раскажу пра канкрэтную праблему, прыватную. [illegible] гімназія [illegible] беларускія класы... Што мне рабіць?

— [illegible] большасць вырашыла інакш.

— Але ж у нашай краіне большасць — беларусы...

— Паводле нашай Канстытуцыі ні адзін з грамадзян Рэспублікі Беларусь не абавязаны ўвогуле вызначаць сваю нацыянальную прыналежнасць, ніхто не мае права ад яго патрабаваць гэтага. Я, напрыклад, лічу сябе беларусам, хоць у маім пашпарце запісана: «рускі» — па бацьку, ёсць у мяне яшчэ і каўказскія карані — жыццё так склалася, што на Беларусі шмат рознай крыві змяшалася. Я лічу сябе беларусам, я тут нарадзіўся і вырас, мае бацькі тут 50 гадоў жывуць, у Мінску, я грамадзянін гэтай рэспублікі. Але я рускамоўны грамадзянін Беларусі... Вы лічыце, што этнічныя беларусы павінны абавязкова гаварыць на беларускай мове? Вы хочаце іх сілай прымусіць? Магчымасць для карыстання беларускай мовай ёсць, але не навязвайце гэта сілай. Чатырохгадовая спроба гэтага, што была зроблена, прывяла толькі да адваротнага выніку...

— Восенню мінулага года і быў той адваротны вынік, калі закрывалі беларускія класы...

— Давайце не будзем параўноўваць. Тое, што было цяпер, не ідзе ні ў якое параўнанне з тым, што было ў 1991-1992 гадах. Давайце той узровень, які ёсць, канстытуіруем... Яшчэ раз падкрэслю, што для беларускай мовы не было праблем...

— Аднак зменім тэму. Мяне цікавіць ваш погляд на эканамічнае развіццё, прыватызацыю і інш.

— Я юрыст. А эканамічныя праблемы павінны ажыццяўляць эканамісты. Мая задача — прыдаць гэтаму юрыдычную форму, якая адназначна тлумачылася б і добра прымянялася б на практыцы. Таму я стараюся аб эканоміцы не гаварыць. Так, у мяне ёсць сваё бачанне, я за тое, каб прыватызаваць перш за ўсё камунальную ўласнасць, сферу паслуг, лічу, што вялікія прадпрыемствы трэба акцыяніраваць, але пакінуць кантрольныя пакеты акцый за дзяржавай, перавесці іх у рэжым, які дазволіць прымяніць рыначныя рычагі — залог, траст і г. д. Але я супраць таго, каб прыватызацыя ўспрымалася як раздача акцый мільёнам акцыянераў... Нам трэба шукаць рычагі арганізацыйнага ўздзеяння на паляпшэнне сітуацыі на прадпрыемствах, прымаць законапраекты, якія дазволяць прыцягнуць замежныя інвестыцыі. Нам трэба ўцягнуць у нашу эканоміку грошы, якія захоўваюцца на руках у людзей. Можа, гэта будзе нечакана гучаць з маіх вуснаў, але я за тое, каб амніціраваць крыніцы атрымання сродкаў грамадзянамі Беларусі, за тое, каб гэтыя грошы пайшлі ў эканоміку. Хай напачатку праз жыллё...

ПРА ПАХОДЖАННЕ І КАРАНІ

— Дазвольце некалькі асабістых пытанняў. Якое ваша паходжанне, хто вашы бацькі?

— Мае бацькі жывуць у Мінску, пенсіянеры. Бацька — інвалід вайны, яму 75 гадоў [illegible] брата... Вымушана была пакінуць тэатральную кар'еру, і калі мы падраслі, у пачатку 60-х гадоў, пайшла на радыё, рэжысёрам. І працавала там, пакуль у мяне не нарадзіліся блізняты, пайшла на пенсію, і вось ужо 13 гадоў дапамагае мне гадаваць дзяцей. Бацька — так, тут адразу кажу: так, «асоба каўказскай нацыянальнасці», нарадзіўся ён у 1921 годзе ў Тбілісі. У яго жылах цячэ армянская, грузінская, асецінская кроў. У 13 гадоў ён застаўся сіратой, потым паступіў у ваеннае вучылішча, якое закончыў у 1941 годзе, чатыры гады вайны, акадэмія імя Фрунзе ў Маскве, з 1948 года — БВА, Брэст і Мінск... У запас пайшоў у канцы 60-х, пасля гэтага працаваў у БПІ, а цяпер ужо гадоў пяць на пенсіі, хворы... Двое братоў маю... Старэйшы ўзначальвае малое дзяржаўнае прадпрыемства, малодшы — урач, жыве з бацькамі.

Жонка мая таксама карэнная мінчанка, беларуска. Мы з ёй былі аднакласнікамі, ажаніліся ў канцы вучобы ў інстытуце, яна працуе ў Міністэрстве архітэктуры і будаўніцтва, галоўны спецыяліст. У нас трое дзяцей, старэйшаму — 16 гадоў, малодшым сынам-блізнятам — па 14...

— Апошняе пытанне: ці знайшлі вы ўжо агульную мову з С. Шарэцкім, В. Новікавым, Г. Карпенкам?

— Я ўсё чакаю, калі мы пачнём спрацацца, а пакуль што работа ідзе гладка, усе нацэлены на адно, а працы хапае ўсім. Я разумею, аднак, што калі пойдуць эканамічныя пытанні, выявіцца рознасць падыходаў і поглядаў, але чыста чалавечыя адносіны ўжо склаліся. Мне з імі працаваць прыемна. Не ведаю, як ім са мной, а мне прыемна.

У КАБІНЕЦЕ МІНІСТРАЎ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

ПРАЗ БЕЛАРУСЬ ЗАМЕЖНЫЯ ГРАМАДЗЯНЕ БУДУЦЬ ЕЗДЗІЦЬ ПА ПРАВІЛАХ

Кабінет Міністраў зацвердзіў Правілы транзітнага праезду замежных грамадзян і асоб без грамадзянства праз тэрыторыю Рэспублікі Беларусь.

У адпаведнасці з Законам «Аб прававым становішчы замежных грамадзян і асоб без грамадзянства ў Рэспубліцы Беларусь» уезд у нашу краіну і выезд з яе замежных грамадзян і асоб без грамадзянства (далей — замежныя грамадзяне), якія праязджаюць праз тэрыторыю рэспублікі транзітам, дазваляецца па сапраўдных пашпартах або дакументах, што замяняюць іх, пры наяўнасці транзітных віз, выдадзеных дыпламатычнымі прадстаўніцтвамі або консульскімі ўстановамі Беларусі, калі іншае не прадугледжана заканадаўствам або міжнароднымі дагаворамі Рэспублікі Беларусь, гаворыцца ў Правілах.

Праезд транзітам праз тэрыторыю Беларусі замежных грамадзян, якія ажыццяўляюць міжнародныя транзітныя аўтамабільныя перавозкі грузаў, праводзіцца на аснове міжнародных пагадненняў пры наяўнасці дазволу на ўказаны праезд і дакументаў, якія сапраўдныя для ўезду ў краіну назначэння. Транзітныя візы выдаюцца без права спынення на тэрыторыі рэспублікі.

Замежныя грамадзяне, якія маюць намер у час транзітнага праезду праз тэрыторыю Беларусі зрабіць у ёй прыпынак па службовых або прыватных справах (у тым ліку ў турыскіх мэтах), абавязаны да прыбыцця ў краіну атрымаць адпаведныя візы.

Транзітны праезд праз тэрыторыю Беларусі без віз дазваляецца: пры ажыццяўленні пасажырамі па[illegible]

[illegible]

транзітам замежныя грамадзяне, якія маюць візы дзяржаў-удзельніц Садружнасці Незалежных Дзяржаў, што падпісалі з Беларуссю міжнародныя пагадненні аб узаемным прызнанні віз.

Замежныя грамадзяне, якія праязджаюць праз тэрыторыю рэспублікі транзітам, выконваючы гэтыя Правілы накіроўваюцца ў пункты пропуску праз Дзяржаўную граніцу Беларусі па ўстаноўленаму маршруту і абавязаны пакінуць межы рэспублікі ў тэрмін, што не перавышае 48 гадзін.

Замежныя грамадзяне, якія праязджаюць на аўтатранспартных сродках праз тэрыторыю Беларусі транзітам, у тым ліку ажыццяўляюць міжнародныя транзітныя аўтамабільныя перавозкі грузаў, могуць праязджаць толькі па аўтамабільных дарогах рэспублікі, што выкарыстоўваюцца для міжнародных аўтамабільных зносін.

Прыпынкі для харчавання, адпачынку і начлегу могуць быць зроблены толькі ў пунктах, што знаходзяцца на маршруце праезду, дзе ёсць матэлі, кемпінгі або спецыяльна выдзеленыя ахоўныя стаянкі.

Замежныя грамадзяне, якія накіроўваюцца транзітам праз тэрыторыю Беларусі, не маюць права спыняцца ў пунктах, размешчаных у пагранічнай зоне, праз якія яны праязджаюць транзітам, за выключэннем выпадкаў вымушанага прыпынку, аб чым абавязаны своечасова інфармаваць органы ўнутраных спраў.

Замежныя грамадзяне, якія накіроўваюцца транзітам праз тэрыторыю рэспублікі чыгуначным транспартам, маюць права сыходзіць на станцыях [illegible]

[illegible] прыпынак.

Афармленне знаходжання на тэрыторыі рэспублікі і прадаўжэнне тэрміну дзеяння транзітнай візы праводзяцца па асабістай заяве замежнага грамадзяніна (або пісьмовага звароту адпаведнага дыпламатычнага прадстаўніцтва ці консульскай установы) з указаннем прычыны вымушанага прыпынку і прадстаўленнем даведкі адпаведнай арганізацыі або ўстановы, якая пацвярджае прычыны і працягласць затрымкі ў дарозе. Такая заява падаецца ў органы ўнутраных спраў.

Месцам пражывання замежных грамадзян у час вымушаных прыпынкаў могуць быць гасцініцы, памяшканні акрэдытаваных замежных прадстаўніцтваў пры наяўнасці пісьмовых хадайніцтваў гэтых прадстаўніцтваў з указаннем канкрэтнай асобы ў прадстаўніцтве, у каго спыняецца транзітны пасажыр.

У час указаных прыпынкаў пражыванне замежных грамадзян у інтэрнатах ці прыватных кватэрах дапускаецца толькі ў выключных выпадках і толькі з дазволу органаў унутраных спраў.

Выезд з Беларусі замежных грамадзян, якія зрабілі вымушаны прыпынак на яе тэрыторыі на час не больш чым 48 гадзін, можа быць дазволены без прадаўжэння тэрміну дзеяння транзітнай візы ў органах унутраных спраў.

Замежным грамадзянам можа быць адмоўлена ў праве на ўезд у рэспубліку для праезду транзітам праз яе тэрыторыю на падставах, прадугледжаных артыкулам 20 Закона «Аб прававым становішчы замежных грамадзян і асоб без грамадзянства ў Рэспубліцы Беларусь». [illegible]

БЕЛТА.

ШАШКІ

АГУЛЬНАЯ РЫСА

Гэтыя дзве пазіцыі, што адлюстраваны на дыяграмах, маюць агульную рысу: у іх выкарыстана адно і тое ж правіла гульні. Якое?

Прозвішчы чытачоў, якія дашлюць раней за іншых свае адказы, будуць змешчаны ў наступных шашачных выпусках.

Белыя: простыя d2, d4, e3, f4, h2 (5). **Чорныя** (дамка h4, простыя c7, e7, f6, g7 (5).

Белыя: дамка h4, простыя c1, c3, d4, e3, e5, f2, f4 (8). **Чорныя**: дамкі c5, g7, простыя a3, a5, a7, b6, h6 (7).

У абедзвюх пазіцыях белыя пачынаюць і выйграюць. Адшукайце за белых шлях да перамогі.

БЕЛАРУСЬ — ГЕРМАНІЯ

Улады зробяць усё, каб дробязі не тармазілі вялікія справы

Гэта думка прагучала на заключнай прэс-канферэнцыі па выніках візіту на Беларусь дэлегацыі дзелавых колаў ФРГ, якая адбылася ў Нацыянальным прэс-цэнтры. На пытанні журналістаў адказвалі Міхаіл Марыніч, міністр знешнеэканамічных сувязей, і Аляксандр Сазонаў, памочнік Прэзідэнта Беларусі па знешнеэканамічных пытаннях.

Яны абодва былі аднадушныя ў ацэнцы візіту: ён прайшоў паспяхова. І, як адзначыў М. Марыніч, вялікая заслуга ў гэтым новага пасла Беларусі ў Боне Пятра Бяляева і ўжо ветэрана дыпламатычнага корпуса ў Мінску, пасла ФРГ Готфрыда Альбрэхта. Яны шмат зрабілі для таго, каб шматлікія перагаворы і кантакты прайшлі ў дзелавой атмасферы.

Вядома, пра нейкія значныя дасягненні пакуль яшчэ рана гаварыць, плён ад сустрэч беларускіх і нямецкіх прамыслоўцаў, прадпрымальнікаў, дзяржаўных людзей з'явіцца пазней. Хаця, трэба адзначыць, за тыя некалькі дзён, што немцы знаходзіліся ў нас, удалося прасунуць наперад беларуска-германскія гандлёва-эканамічныя адносіны.

Пра падпісанае пагадненне з АТ «Сіменс» «Звязда» ўжо паведамляла. Дададзім, што фірма «Даймлер-Бенц» праявіла цікаўнасць да шырокага супрацоўніцтва з намі. Падпісана рамачнае пагадненне мінскіх трактарнага і маторнага заводаў з нямецкімі партнёрамі аб узаемных пастаўках. Аб'яднанне «Белвар» і фірма «Варта-Бош» вырашылі стварыць СП па вытворчасці акумулятараў.

Як сведчанне жадання паглыбляць і пашыраць супрацоўніцтва з Беларуссю трэба разглядаць паведамленне нямецкага высокапастаўленага прадстаўніка аб адкрыцці дадатковага крэдыту на 100 мільёнаў марак па лініі «Гермес».

Хаця, на мой погляд, сустрэча з дзелавымі коламі ФРГ павінна была адбыцца значна раней, чым у канцы студзеня г. г. Бо так здарылася, што пасля атрымання Беларуссю незалежнасці найлепшыя кантакты, дзелавыя і палітычныя сувязі, у параўнанні з іншымі развітымі краінамі Захаду, склаліся з Германіяй. Гэта бачна і па тэмпах росту гандлёвага абароту паміж краінамі і па колькасці сумесных прадпрыемстваў і прадпрыемстваў са 100-працэнтным нямецкім капіталам у нашай краіне, і па колькасці і якасці падпісаных пагадненняў і дагавораў, і па аб'ёмах гуманітарнай дапамогі, якая паступіла на Беларусь з розных зямель ФРГ, і па важных палітычных паслугах Германіі нашай маладой дзяржаве на міжнароднай арэне.

Дастаткова сказаць, што ў эканоміцы Беларусі ўжо працуюць 450 мільёнаў долараў інвестыцый ФРГ. Таму цалкам зразумелыя тыя лёгкая крыўда і законнае здзіўленне нямецкіх партнёраў ад таго, што іх у Мінск запрасілі пасля амерыканцаў, а не наадварот.

Але, як гэта бывае ў сапраўдных дзелавых людзей, цвярозы разлік узяў верх над эмоцыямі, і неўзабаве ў Мінск прыбылі прадстаўнікі 59 буйных фірмаў, дзяржаўных структур, вядомых сваімі рэсурснымі магчымасцямі сямі банкаў і фінансавых устаноў. У выніку ўжо можна гаварыць аб стварэнні добрага задзелу, бо было дасягнута шмат папярэдніх дамоўленасцей аб супрацоўніцтве на будучыню.

З выступлення Аляксандра Сазонава было бачна, што Прэзідэнт надае вялікае значэнне развіццю поспеху гэтага візіту. І каб узніклыя ў ходзе яго ідэі, планы, праекты не раз'ела ржа бюракратыі, не завалакіцілі іх у чыноўніцкіх кабінетах, пры Аляксандру Лукашэнку створана пастаянная рабочая група.

Яна будзе ўважліва сачыць за рэалізацыяй дамоўленасцей з нямецкімі інвестарамі, напрамую інфармаваць Прэзідэнта аб усіх здабытках і праблемах. Каб узмацніць кантрольную функцыю групы, будзе складзены спецыяльны пратакол, куды ўнясуць асноўныя мерапрыемствы беларуска-германскага дзелавога супрацоўніцтва.

Сярод бліжэйшых задач у гэтым напрамку спадар Сазонаў адзначыў неабходнасць як мага лепш падрыхтавацца да Дзён эканомікі Беларусі на універсальным кірмашы вясной г. г. у Гановеры.

Леанід ЛАХМАНЕНКА.

У СВЕЦЕ

ПЕЛЕНГ-НАВІНЫ

● ЗАВОЧНАЯ РЭАБІЛІТАЦЫЯ

Дудаеўскім баевікам, якія вырашылі спыніць узброенае супраціўленне, дазволена завочна падаваць заявы ў спецыяльную камісію па рэабілітацыі ўдзельнікаў незаконных узброеных фарміраванняў, якія дзейнічаюць у Чачні. Заявы можна перадаць праз родных або блізкіх. Завочна вынесенае рашэнне камісіі будзе даведзена да іх па тых жа каналах. Адзіным абавязковым патрабаваннем застаецца здача зброі.

● ЧАРГОВАЯ ВЫЛАЗКА ЧАЧЭНСКІХ БАЕВІКОЎ

У Астрахані ўчора тэрмінова былі прыведзены ў баявую гатоўнасць усе падраздзяленні МУС і ФСБ. Гэта звязана з магчымай пагрозай тэракта з боку чачэнскіх баевікоў. Генеральны дырэктар прадпрыемства «Астраханьгазпром» атрымаў інфармацыю аб шасці грузавых усюдыходах з чачэнскімі баевікамі, якія рухаюцца са Стаўрапольскага края ў бок пасёлка Аксараеўск, што за 16 кіламетраў ад Астрахані. Менавіта там размешчаны буйнейшы ў Расіі газаперапрацоўчы завод. Найбольш важныя аб'екты самога горада і вобласці ўзяты пад узмоцненую ахову.

● РАСІЙСКІЯ НАСТАЎНІКІ ЗНОЎ БАСТУЮЦЬ

Учора пачалася ўсерасійская забастоўка работнікаў асветы. У ёй бяруць удзел больш за 200 тысяч настаўнікаў. Міністэрства адукацыі Расіі адзначае, што нават тыя сціплыя сродкі, якія выдзяляюцца на адукацыю, часта не даходзяць да настаўнікаў. Мясцовыя ўлады пускаюць іх на іншыя сацыяльныя патрэбы, у тым ліку і на аплату камунальных паслуг. Так сталася, што апошнім часам забастоўка з'яўляецца адзіным магчымым сродкам вырашэння праблем расійскай адукацыі.

● ВЫЗВАЛЕНА 5 МІЛІЦЫЯНЕРАЎ

Пяць з семнаццаці новасібірскіх міліцыянераў, якіх захапілі дудаеўцы ў Першамайскім, былі вызвалены ў панядзелак позна ўвечары. Групу заложнікаў перадалі на тэрыторыі Чачні дагестанскаму боку без усякіх папярэдніх умоў. Перамовы аб вызваленні астатніх заложнікаў пачаліся ўчора ў поўдзень.

● МЭР АСАБІСТА АЧЫШЧАЕ СВОЙ ГОРАД АД СНЕГУ

Ратуючыся ад гневу гараджан, мэр Браціславы разам са сваімі намеснікамі, дэпутатамі гарсавета і кіраўнікамі дарожнай гаспадаркі ўзяўся за ўборку снегу. Каб не трапіць пад гарачую руку жыхароў, чыноўнікі выбралі сабе вячэрнюю змену і працавалі ў акружэнні паліцэйскага кіраўніцтва.

● АРХІВЫ РАЗВЕДКІ СПАТРЭБІЛІСЯ ЭКОЛАГАМ

Архівы касмічнай разведкі Расіі і Злучаных Штатаў Амерыкі могуць быць выкарыстаны для ацэнкі наступстваў прыродных катаклізмаў і тэхнагенных катастроф. Сутнасць праекта заключаецца ў тым, каб знайсці спосабы прымянення матэрыялаў, якія знаходзяцца ў архівах расійскай і амерыканскай разведкі для вырашэння экалагічных праблем. Размова вядзецца аб спадарожнікавых здымках, якія на працягу многіх гадоў рабілі разведвальныя ведамствы. Зараз гэта інфармацыя мае вялікую каштоўнасць не столькі для разведчыкаў, колькі для эколагаў.

● КІТАЙ ВЕТЛІВА ПАПЯРЭДЗІЛІ

Японія будзе працягваць дабівацца ад Кітая спынення ядзерных выпрабаванняў. Гэта пацвердзіў учора генеральны сакратар Кабінета Міністраў Японіі Кадзіяма. Ён нагадаў, што пасля таго, як у жніўні мінулага года Кітай правёў чарговы ядзерны выбух, японскі ўрад у знак пратэсту замарозіў большую частку дабрачыннай дапамогі Кітаю.

Радыё «Свабода», «Голас Амерыкі», радыё «Бі-эй» і «Радыё-РОКС» слухаў Сяргей ПРОТАС.

ІНФАРМ-КАКТЭЙЛЬ

Пахаваўшы свайго 88-гадовага дзядулю Джузепе, Кларэта Марчэлі з паўднёваітальянскага горада Сапры ўзялася разбіраць паперы нябожчыка.

Хутка яна знайшла канверт з надпісам: «Маёй унучцы. Ускрыць пасля маёй смерці». Дзядуля пісаў, што мае намер ёй штосьці пакінуць. Гэта «штосьці» знаходзіцца ў шкатулцы ў шафе.

Шкатулка была на месцы. Але ні золата, ні каштоўных камянёў там не было. Толькі запіска: «Штосьці на самай справе захоўваецца ў медным кацялку, які закапаны ў садзе пад старой ліпай».

Кларэта знайшла кацялок. А ў ім шкатулка—копія першай. Там была таксама запіска: «Дарагая Кларэта, будзь сумленнай і працавітай. Твой дзядуля Джузепе».

«Стампа»

Самага вялікага ў свеце папяровага жураўліка склеілі жыхары японскай прэфектуры Гума. Вышынёй 16 метраў, з размахам крылаў 35,7 метра, папяровая птушка значна большая за тую, што чатыры гады назад стварылі жыхары прэфектуры Айці, якую ўнеслі ў Кнігу рэкордаў Гінеса. Па словах прадстаўніка адміністрацыі прэфектуры Гума, яны спадзяюцца на ўключэнне свайго жураўліка ў гэтую кнігу.

ІТАР-ТАСС

Сібіла-Іаана Бетман-Хольвег жыла ў Бахуле 20 гадоў. І ўвесь гэты час яна насіла ўпрыгажэнне — вялікае кальe, упрыгожанае буйнымі каштоўнымі камянямі.

Сяброўкі жартавалі: падумаць толькі, насіць буйное бронзавае кальe «пад золата».

Аднойчы прайшла чутка, што фрэйлен Бетман-Хольвег пераязджае на пастаяннае месца жыхарства ў ЗША. Перад гэтым яна прадала сваё «знакамітае» кальe. І атрымала за яго...1.727.000 нямецкіх марак. Аказалася, што кальe было выраблена ў канцы XVIII стагоддзя з золата і ўпрыгожана 25 буйнымі брыльянтамі. У апошнія гады ў Германіі былі нярэдкімі выпадкі нападу рабаўнікоў на жанчын. Але, верагодна, ні адзін з іх і не мог падумаць, што ўпрыгажэнне фрэйлен Бетман-Хольвег — не біжутэрыя.

«Гамбургер абендблат»

СЁННЯ

СОНЦА

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск –	7.58	16.47	8.49
Віцебск –	7.53	16.33	8.40
Магілёў –	7.47	16.37	8.50
Гомель –	7.39	16.39	9.00
Гродна –	8.12	17.04	8.52
Брэст –	8.07	17.10	9.03

МЕСЯЦ

Першая квадра 27 студзеня

ІМЯНІНЫ

Пр. Афанасія, Кірыла, Марыі
К. Яна, Людвікі

НАДВОР'Е

Сёння ўдзень па рэспубліцы пройдзе невялікі снег. Тэмпература паветра ў Брэсце — 1—3, Гродне, Гомелі, Віцебску, Мінску — 2—4, Магілёве — 3—5 градусаў марозу.

У наступныя двое сутак месцамі пройдзе снег, вецер паўночна-заходні, 7—12 м/сек. 1 лютага тэмпература ўначы — 7—12, месцамі да 15, удзень — 2—7 градусаў марозу; 2-га ўначы — 3—8, удзень — 5 градусаў ніжэй нуля.

МЕДЫЦЫНСКІ ПРАГНОЗ НАДВОР'Я НА 31 СТУДЗЕНЯ

Надвор'е будзе вызначацца праходжаннем франтальнага раздзелу. Утрыманне кіслароду ў паветры чакаецца нязначна ніжэйшым за сярэднія шматгадовыя даныя. У такіх умовах у большасці метэазалежных хворых самаадчуванне крыху палепшыцца.

У мэтах прафілактыкі рэкамендуюцца частыя праветрыванні памяшканняў, прагулкі на свежым паветры. Гіпатонікам паказаны прыём лёгкіх танізуючых сродкаў.

Антаніна КАРОЗА, навуковы супрацоўнік БелНДІ кардыялогіі.

НЕСПРЫЯЛЬНЫЯ ДНІ Ў ЛЮТЫМ

1, 3, 8, 11, 16, 22, 28

Сядзіба

Выпуск № 323 **Рубрыку вядзе Мікалай ЧАХОЎСКІ**

ЯК ВЫРАБІЦЬ ШКУРКУ?

Зіма — найлепшая пара для нарыхтоўкі ўласнай пушніны. Для гэтай мэты шмат дзе людзі гадуюць трусоў. Звяркі растуць хутка. Для іх самы хадавы корм — сена, салома, зялёнае высушанае лісце, караняплоды, розныя мяшанкі.

Звычайна зімою варсінкі з вырабленай шкуркі труса не вылазяць. Забіваць лепш маленькую партыю — два-тры штукі. Шкурку знімаць асцярожна, бо лёгка парэзаць ці нават парваць залатое сёння футра. Адразу ўмерана пасаліць і падсушыць на распорках. Вы атрымаеце толькі сыравіну. А з яе трэба атрымаць выдатную шкурку для шапкі ці моднага сёння футра.

Чатыры асноўныя аперацыі праводзяцца са «спелымі» шкуркамі. Вядома, усе яны павінны быць без розных плямаў, парэзаў, наогул несапсаваныя.

Пачынаецца выраб шкуркі з выдалення лішніх элементаў — кавалачкаў мяса, тлушчу, валокнаў. Тут першыя памочнікі — нож ці каса. Можна выкарыстоўваць іншыя вострыя прадметы. Вядома, у высушаным выглядзе да шкуркі не падступішся. Таму папярэдне яе трэба размачыць (суткі—трое, пакуль не размокне), а тады ўжо «галіць». У час знаходжання шкуркі ў вадзе сачыць, каб не замутнела вада. Гэта бывае летам ці зімою ў цёплай кватэры. Сыравіна тады проста псуецца. Ваду мяняць часцей, змяшчаць у больш халоднае асяроддзе.

Пікеляванне — першы паглыблены працэс вырабу. Ён адбываецца ў «хіміі» — растворах воцату, звычайнай солі і сернай кіслаты. Недзе кіслату замяняюць іншым адпаведным саставам.

Спачатку купанне да трох сутак у такім асяроддзі: канцэнтраваны воцат (эсенцыю) да 26—30 куб. сантыметраў і 150 г солі разводзяць у двух літрах вады. Калі шкурак шмат, аб'ём раствору павялічваюць, захоўваючы неабходную канцэнтрацыю. У любым выпадку раствору павінна быць па аб'ёму больш, чым шкурак. Яны пакрыты растворам поўнасцю.

Выкупалі будучае футра ў растворы воцату — пара наладжваць лазню з сернай кіслаты. Працягласць — паўсутак. Трэба 10 кубічных сантыметраў сернай кіслаты і зноў 100 г солі. Паволі разводзяць соль у такой жа колькасці вады — двух літрах. Уліваюць серную кіслату. Ніякіх ападкаў на дне не відаць.

Пасля пікелавання раствор зліваецца, шкуркі, выціскаюцца і складваюцца адна на адну па даўжыні (не навалам!) і ляжаць, даспяваючы, двое сутак.

Цяпер наступіла пара дублення. На два літры вады бяруць 14-15 г хромавага галыну (квасцоў) і тыя ж 100 г солі. Бачыце, соль усюды. У галыновым растворы шкуркі «млеюць» паўсутак.

Хром раздабыць цяжка. Сяляне выкарыстоўваюць кару дрэў. Вярбы, напрыклад, на два літры трэба кілаграм ці больш. Соль абавязковая. Вось толькі тэрмін дублення даводзяць да паўтара сутак.

Апошні працэс — тлушчванне. Гэта значыць — мыццё. На тыя ж два літры вады браць паўкуска гаспадарчага мыла і амаль два літры тлушчу (свінога ці ялавічнага. Першы лепш). Усё развесці ў кіпені. Ваду браць чыстую — снегавую, дажджавую ці калодзежную (рачную, крынічную). Да гатовага саставу дадаць 25 куб. см нашатыру. Раствор наносяць толькі на гладкую паверхню скуры — мяздру. Поўсць не чапаць!

Апошні этап — сушка. Агледзець, паспрабаваць расцягнуць кожную асобна ў даўжыню і шырыню, злёгку памяць у руках. Калі больш-менш падсохнуць, нацерці крэйдай і прайсціся наждачнай паперай. Задача — дасягнуць мяккасці мяздры, адчування пералівання ў руках.

Апошняе — мыццё ў растворах парашку для бялізны. Затым — канчатковая прасушка.

***

На паперы ўсё ідзе гладка. У сапраўднасці кожнага напаткаюць нягоды і тупіковыя сітуацыі. Таму лепш пачынаць з адной крыху сапсаванай шкуркі. Крок за крокам вы будзеце паляпшаць сваю справу. Запісвайце, аналізуйце.

І такая заўвага. Хімія і ёсць хімія. Да яе трэба адносіцца з павагай і асцярожнасцю. На руках — гумавыя пальчаткі, твар закрыты марлевай павязкай. Можна надзець спецыяльныя акуляры. Калі кропля ядавітага раствору трапіла на скуру, хуценька змыць. Тару не выкарыстоўваць для іншых мэтаў. Прэпараты захоўваць у халаднаватым цёмным месцы, падалей ад дзяцей. Але не на марозе.

НЕ ЎСЕ ЎЗВІНЧВАЮЦЬ ЦЭНЫ

Бадай, па меры таго як усё вышэй узнімаецца сонца над гарызонтам, расце і цікавасць людзей да ўгнаенняў. Пакуль што дачнікаў найбольш цікавяць толькі мінеральныя — азот, фосфар і калій. Ходзяць ля магазінаў, глядзяць, што там прапануецца, вядома ж, якія цэны. Нешта набываюць, але найбольш праходзяць міма — усё стала вельмі дарага. Так, у гаспадарчых магазінах цэны ўражваюць.

І ўсё ж у Мінску ёсць адно месца, дзе цэны, скажам так, даволі памяркоўныя. Гэты магазін побач з вайсковымі могілкамі — на вуліцы Чырвоназорнай, 8. Тут размешчана аб'яднанне «Белсельгасхімія».

У пацвярджэнне сказанага прывядзём цэны (усё ў пакетах па 3 кг): мачавіна — 12 тысяч руб., суперфасфат аманізаваны (фосфар — 22 працэнты, азот — 7 працэнтаў) — 13.100 руб., хлорысты калій — 4.800 руб., комплекснае (азот + фосфар + калій) — 9.500 руб. Ёсць торфагрунт.

А яшчэ цэлы букет прэпаратаў, якія бароняць расліны ад розных (найбольш грыбковых) хвароб. Самы дарагі — дэціс. 100-грамовая бутэлечка каштуе 44.300 руб. Але гэтай «стограмоўкай» можна знішчыць ворагаў на цэлым гектары! Знішчае розную тлю, соўку, маркоўную муху, медзяніцу, пладажэрку, каларадскага жука і многіх іншых. Калі выкарыстоўваць строга па рэкамендацыі (яна прыкладаецца), дыскамфорту не адчуваюць нават пчолы. Фітафтароз, мучністую расу, іншыя грыбковыя хваробы зводзіць амаль да нуля аксіхом. Гэта таблеткі. На вядро вады патрэбны дзве такія таблеткі (20 г). Яшчэ адна таблетка — «ІНТА-ВІР». Яе разводзяць у 10 літрах вады. Знішчае таго ж каларадскага жука, пладажэрку, вусеняў на капусце, розных даўганосікаў, тлю, трыпсаў.

У краме ёсць спецыяльны аддзел, дзе можна набыць неабходныя дачніку рэчы — гумавыя боты, касцюмы, рукавіцы, халаты, бачкі, каністры, мяшкі, вёдры, шпалеры, лямпачкі, лёзы і многае іншае. Цэны? Гумавыя боты — 80—90 тысяч рублёў, спартыўныя касцюмы — 65 тысяч рублёў. Высновы рабіце самі.

Зрэшты, у гэтай краме дачнікі знойдуць і «Ураджайныя градкі», якія выдаў наш аддзел «Сядзіба». Цэны зноў самыя нізкія — 3000 руб. за экземпляр.

Увогуле, наша новае выданне хутка разыходзіцца ў кіёсках «Саюздруку» Мінска і абласных цэнтраў, Мінскім раёне. Як і раней, надзейны попыт на брашуру «Сеем!» у магазіне «Сельгаскніга», які размешчаны на праспекце Скарыны беларускай сталіцы. Нагадаем, што акрамя парад, як гадаваць расаду і рыхтаваць насенне, змешчаны месячны каляндар работ у садзе і агародзе на веснавы перыяд.

КОРМ ДЛЯ САДУ

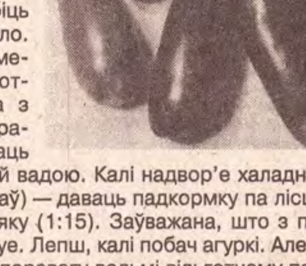
Упэўнены, што з надыходам цёплых веснавых дзён зноў паўстане адвечнае пытанне: чым карміць дрэвы? Толькі недалёкія садаводы лічаць, што яблык расце... сам, без дапамогі чалавека. Неабходна нямала папрацаваць, каб зняць высокі і дабраякасны ўраджай пладоў. Вось якімі думкамі падзяліліся «бывалыя».

Пад яблынямі, грушамі, слівамі і вішнямі капаюць траншэі адвольнай шырыні і даўжыні — як дазваляе крона. Глыбіня абмежаваная — да 35—40 см. Якраз пад гэтым слоем знаходзіцца асноўная маса каранёў. Іх трывожыць нельга. Калі ўбачылі, што дакапаліся да каранёў, глыбіню зменшыце. Траншэі дзейнічаюць сезон.

У гэтыя ямкі-траншэі класці ўсё, што перагнівае: траву (у тым ліку пасля праполкі), шалупінне яек, абрэзаныя пасынкі памідораў, лісце, пілавінне, паперу, анучкі, шалупінне бульбы. Сістэматычна свой «кампост» паліваць той вадой, у якой мылі посуд. За два-тры гады такім чынам угнойваецца ўвесь сад.

Раней дадавалі ў ямкі суперфасфат, калійныя ўгнаенні. Цяпер усё дорага. Таму выкарыстоўваюць для дабавак толькі попел. Вядома, раз у два гады трэба ўносіць фосфар і калій. А салетру — штогод. Вясною — палову нормы да 10—12 мая на глыбіню да 20 см, летам — апошнюю дозу зноў у канаўкі, але ў іншых месцах і абавязкова там, дзе канчаюцца галінкі дрэва. Усяго выкарыстаць да аднаго кілаграма азотных угнаенняў на дрэва.

БАКЛАЖАН, ЗАПРАШАЕМ НА ДАЧУ

Баклажаны шмат у каго не ўдаюцца. Расліна вельмі капрызная. Любіць святло і цяпло. А яшчэ — умеранае вільготнае паветра з «пахам» перагною. Паліваць толькі цёплай вадою. Калі надвор'е халаднаватае (+ 15 градусаў) — даваць падкормку па лісцях настоем каравяку (1:15). Заўважана, што з памідорамі не сябруе. Лепш, калі побач агуркі. Але апошнія аддаюць перавагу вельмі вільготнаму паветру.

Градка для іх асобная, абавязкова ўкрытая плёнкай. Акультураная глеба. У час вегетацыі — дзве-тры падкормкі каравяком пад корань (1:10). На кожнай сцябліне гадаваць не больш як два плады. З гэтай мэтай абрываць асобныя кветкі.

Каранёвая сістэма ляжыць у верхнім гарызонце. Яна вельмі кволая. Таму, калі з'явіцца, скажам, крот, глебу не абтоптваць (абарвуцца самыя лепшыя карані), а паціху паліваць, і ў адтуліну, якая ўтворыцца, засыпаць зямлю.

Кветкі апыляюцца слаба. Палепшыць справу разведзеная бура (1 г на літр, ці 0,5 г на 0,5 літра вады). Дапаможа і звычайная вада. Апырскваць кветкі распылам у першай палове дня.

МОДА НА ЗАЎТРА?

«ХАЙ ГАВОРАЦЬ!»

— пад такім дэвізам пройдзе III Рэспубліканскі фестываль-конкурс маладых мастакоў-мадэльераў «Міла-96». Удзельнічаць у конкурсе могуць усе жадаючыя. Абмежаванне адно: узрост да 30 гадоў. Спяшайцеся, маладыя таленты, — часу засталося не вельмі шмат!

За два гады конкурс маладых мастакоў-мадэльераў, што праводзіцца па ініцыятыве рэдакцыі жаночай газеты «Міла плюс», стаў даволі папулярным сярод творчай моладзі Беларусі, хутка разросся. Напрыклад, летась у рэдакцыю было даслана амаль 500 эскізаў, на конкурс было прадстаўлена 77 работ.

Такі ўсплёск папулярнасці конкурсу самі арганізатары тлумачаць тым, што ў нашай краіне пачынаючым мадэльерам практычна няма магчымасці паказаць сябе (у Маскве такія конкурсы як правіла платныя, за ўдзел у іх трэба выкладваць немалыя грошы). А людзям творчым неабходна сябе рэалізоўваць, паказваць свае работы, каб пачуць меркаванні, заўвагі спецыялістаў.

Расказвае Галіна Грынкевіч, галоўны рэдактар газеты «Міла плюс», выканаўчы дырэктар фестывалю «Міла-96»:

— Мэта фестывалю — выхаванне беларускай школы мадэліравання, пошук маладых талентаў, якім даецца унікальная магчымасць шырока заявіць аб сабе: фестываль традыцыйна транслюруецца па Беларускім тэлебачанні 8 Сакавіка, на яго з'язджаюцца лепшыя мадэльеры краіны і тыя, хто цікавіцца модай, хто працуе ў індустрыі моды. Многія з удзельнікаў і прызёраў «Мілы» маюць замежныя кантракты, атрымалі цікавыя прапановы ў рэспубліцы.

— Хто запрошаны ў журы?

— Узяць удзел у рабоце журы далі згоду прэзідэнт французскай школы мадэліравання «ЭСМОД» мадам Паула Дуарыну, кіраўнік Лейпцыгскага гандлёвага дома «Меркур» фраў Эльвіра-Марціна Лотцман, маскоўскія мадэльеры Міла Надточый і Ігар Чапурын, прадстаўнікі Беларускага цэнтра моды, Віцебскага тэхналагічнага інстытута. У ліку арганізатараў конкурсу — рэдакцыя газеты «Міла плюс» і аднайменнае рэкламнае агенцтва, Беларускі цэнтр моды, Белдзяржрадыёкампанія Рэспублікі Беларусь, Кіраўніцтва справамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

— Удзельнікам конкурсу можа стаць кожны?

— Кожны малады мадэльер (не старэй за 30 гадоў!) — як прафесіянал, так і аматар. Для ўдзелу ў конкурсе неабходна даслаць 3 эскізы мадэляў з дэвізамі (ці адным агульным дэвізам), у выпадку паспяховага праходжання гэтага конкурсу кожны стыліст прадстаўляе 3 мадэлі. Канкурсанты маюць права запрасіць сваю манекеншчыцу (самі аплачваюць яе праезд, пражыванне і харчаванне) пры ўмове прафесіяналізму і адпаведнасці стандартам (рост 178 см, 90-64-94). У фінале возьмуць удзел 100 лепшых мадэляў, 24 лютага пройдзе фестывальнае шоу з удзелам пераможцаў конкурсу і артыстаў.

Даведкі па тэл. 36-15-46 і 23-24-11.

— Поспехаў вам!

Гутарыла Таццяна ПАДАЛЯК.

НА ЗДЫМКУ: мадэлі лаўрэатаў конкурсу «Мілы» мінулага года.

СІТУАЦЫЯ

«МІНІМАЛКА» НА МУЗЫКУ

Учора раніцай наша супрацоўніца і мая суседка прыйшла на працу ўзрушаная: старэйшы сын адмовіўся пайсці ў школу. Бо ў школе — вайна: клас ваюе супраць класа. Здараецца — сценка на сценку, а часцей адлоўліваюць адзіночак. Б'юць па-даросламу: адны заломваюць рукі, другія — б'юць нагамі. Па галаве, па пазваночніку. У тую раніцу, як высветлілася, многія падлеткі проста не пайшлі ў школу: дзе гарантыя, што не «адловяць» менавіта цябе? Мая суседка прапанавала сыну свае паслугі ў якасці целаахоўніка: адводзіць у школу раніцай і забіраць пасля заняткаў. Але хіба дазволіць сабе такое дзевяцікласнік з салідным баскам і ростам на галаву вышэй за маму?

А вечарам таго ж дня ў дзверы нашай кватэры пазваніла яшчэ адна наша суседка. Яна прынесла зварот, адрасаваны начальніку Службы кантролю пры Прэзідэнце Беларусі і рэдакцыям некаторых газет. Прыводжу яго амаль цалкам:

«Мы, бацькоўскі камітэт музычнай школы № 15 г. Мінска, занепакоены пагрозай ліквідацыі школы па прычыне рэзкага павышэння аплаты за навучанне ў музычных школах горада. На канец мінулага навучальнага года аплата за навучанне аднаго дзіцяці складала 12 тысяч рублёў у месяц пры мінімальнай заработнай плаце 60 тысяч. Гэтая велічыня была вызначана рашэннем Міністэрства культуры Беларусі.

У верасні мінулага года гэтае рашэнне было адменена Мінгарвыканкомам. Сёння аплата за навучанне музыцы аднаго дзіцяці складае 150 тысяч рублёў у месяц. У верасні аплату павысілі да 75 тысяч. У выніку толькі з адной 15-й музшколы тады выбылі 19 навучэнцаў. Што будзе зараз? Фінансавыя магчымасці многіх бацькоў абмежаваныя. У некаторых сем'ях у музычнай школе вучацца двое дзяцей, ёсць і такія, дзе працуе толькі адзін з бацькоў. Такія сумы ім не падняць...

У сваіх выступленнях Прэзідэнт А. Лукашэнка часта гаворыць пра тое, што будучае нашай краіны — дзеці. Мы павінны ствараць ім умовы для гарманічнага развіцця, аказваць дапамогу адораным дзецям. А ў выніку такога рашэння Мінгарвыканкома ўмовы для навучання музыцы атрымаюць толькі дзеці багатых бацькоў, незалежна ад здольнасцей.

Музычная школа не толькі вучыць іграць на інструменце. Яна выхоўвае, стварае асобу. Між тым, намецілася тэндэнцыя павелічэння платы не толькі за навучанне музыцы, але і за заняткі спортам, танцамі, жывапісам, прыкладнымі відамі творчасці. Гэта выпіхвае нашых дзяцей на вуліцу, пакідае без нагляду. Да чаго гэта прыводзіць — вядома. Паўсюль чуем пра неабходнасць развіваць культуру, а між тым такімі вось рашэннямі перакрэсліваецца галоўнае — яе будучыня».

Пад пісьмом — больш за сотню подпісаў. Побач з многімі прозвішчамі пазначана: двое дзяцей.

Можна пакінуць без каментарыяў гэтыя два факты, пра якія выпадкова, а хутчэй, відаць, усё ж заканамерна, давялося даведацца ў адзін дзень. Што каменціраваць — ясна... Замест відавочных доўгіх разважанняў — адна-дзве згадкі з жыцця нашага дома.

...Калі за сценкаю нашага панельнага дома мае юныя суседкі-двайняткі Надзя і Насця пачынаюць па чарзе іграць на піяніна, я выключаю тэлевізар. Абрываюцца ўсе гэтыя дэтэктывы, шварцэнегеры, пацукі і мурашкі, што зграямі вылазяць з водаправодаў і каналізацыі, бяздарныя санта-барбараўскія паліцэйскія—палюбоўнікі крузы... Гучыць бетховенскае «Луізе» — няхай не так, як з-пад пальцаў бліскучага маэстра ў канцэртнай зале ці на пласцінцы, няхай з паўторамі пэўных месцаў, дзе пакуль не атрымліваецца, — але душа прыслухоўваецца, цягнецца да гукаў, цяплее, думае. З кожным годам я назіраю, як дзяўчынкі сталеюць у музыцы — ад просценькіх гамаў і «кузнечыкаў» да класікі — і як у сугучнасці з гэтым іх тварыкі робяцца больш светлымі, адухоўленымі. Прыгожымі — не такімі, як твары іх размаляваных равесніц, што тоўпяцца вечарамі ў нашым цёмным пад'ездзе. Музыка аказваецца больш дзейсным сродкам прыгажосці, чым касметыка. Культура, гармонія, якія выхоўваюцца ёю, — гарантыя таго, што ў будучым чалавек не адчуе патрэбы ў сурагатах.

Некалькі гадоў назад мой калега і жыхар нашага пад'езда Уладзімір Самойлаў пісаў пра жудасную трагедыю, што разыгралася тут жа, ва Уруччы: зграя падлеткаў расправілася з не вінаватым ні ў чым чалавекам. Проста так. Не было чаго рабіць. Нагледзеўся бясплатна па тэлевізары — ажыццявіў.

На заняткі музыкай патрэбны грошы, і, як бачым, немалыя. Яны, відаць, знойдуцца далёка не ва ўсіх сем'ях.

У размове з начальнікам упраўлення культуры Мінгарвыканкома Віктарам Курашам высветлілася, што рашэнне аб павышэнні аплаты ў музычных школах тут прынята перад пачаткам гэтага навучальнага года. Памер — мінімальная зарплата за месяц. Чаму лічбы аказваюцца большымі? Сюды ўключана аплата і за тры летнія месяцы, калі заняткі ў школах не вядуцца («выкладчыкам плаціць трэба, у тым ліку і адпускныя»). У выніку выдаткі бацькоў на музычную адукацыю дзяцей у Мінску намнога вышэйшыя, чым у іншых рэгіёнах краіны (10—25 працэнтаў мінімальнай зарплаты).

— Мы неаднаразова вярталіся да гэтага пытання, — зазначыў Віктар Кураш, — разумеем, што ўсіх апярэдзілі з гэтымі сумамі, але пакуль што выйсця не знойдзена: выдаткі кладуцца на іншыя сферы дзейнасці.

Выбіраем «бясплатны» тэлевізар з мурашкамі і мардабоем?

Людміла ВЕРАСНЁВА.

РЭПЛІКА

Няшчасны выпадак, або «Выдуманыя гісторыі» сп. Капыловіча

Спачатку некалькі агульных пасылак.

Першая: людзі схільныя да памылак, што тут зробіш, яны не машыны. Другая: памылкі трэба дараваць, таму што іх робяць усё ж не машыны. Машыну можна разабраць і адрамантаваць, нарэшце, здаць на металалом. Што рабіць з чалавекам? Мо толькі паўшчуваць, сказаць: маўляў, гэта дрэнна, больш так не рабі. Тут, праўда, свая асаблівасць — разумны вучыцца на памылках дурняў, апошнім прыходзіцца расхлёбваць свае.

Тое, што зрабіў наш аўтар Мікола Капыловіч, памылкай язык не паварочваецца назваць. На ім, языку, круцяцца больш моцныя вызначэнні. На жаль, не для газетнай паласы.

Канкрэтна: М. Капыловіч слова ў слова «перадраў» тры абразкі з цыкла Фёдара Абрамава «Трава-мурава». Усё гэта назваў «Нявыдуманыя гісторыі». Яны сапраўды нявыдуманыя. Праўда, не Капыловічам...

Каб не быць галаслоўным, зробім невялікі параўнальны аналіз. Абрамаў. «Іду ў рэстаран»: «Вольгу Мікалаеўну, маладзенькую няню дзіцячага садка не пазнаць...» Капыловіч. «Не дачакаўся вечара»: «Вольгу Мікалаеўну, маладзенькую няню дзіцячага садка не пазнаць...»

Абрамаў. «Дочкі»: «Гасцініца ў Маскве. Прыбіральшчыца...». Капыловіч. «Дочкі»: «Гасцініца ў Гомелі. Прыбіральшчыца...» Далібог, хоць Маскву на Гомель змяніў, і на тым дзякуй. Абразок «З вайны» — аналагічны вынік.

Такія ж прыкладна пачуцці і зараз. Хочацца памыць рукі. Скажам, бензінам.

Тое, што такі адчайны і нахабны плагіят — дрэнна, гэта само сабой. Ёсць, праўда, яшчэ два моманты, якія асабіста мяне не могуць пакінуць спакойным. Па-першае, Фёдар Аляксандравіч Абрамаў, выдатны, тонкі, трагічны рускі пісьменнік — даўно нябожчык. Не можа ён ужо нічога зрабіць, не дадзена яму такой магчымасці. А быў ён, трэба сказаць, чалавекам прамым і рэзкім.

Па-другое, ваш пакорны слуга як-ніяк мае адносіны да работы са словам. І вельмі добра ведае, чаго варты пошукі вось гэтага самага слова. Калі хочаш знайсці самае дакладнае і трапнае. Гэта цяжкая праца. Ды што там казаць...

А тут вось так лёгка, проста: узяў кніжку, перапісаў, атрымаў ганарар. І ніякіх пакут сумлення. Ажно зайздросна.

Шчыра кажучы, плагіят знайшла мая маці, вялікая прыхільніца прозы Фёдара Аляксандравіча, асабліва «Травы-муравы». Сам я яе перачытваў не аднойчы, але «твор» М. Капыловіча неяк прапусціў. А пачаў чытаць... Божа мой, стыль Абрамава нельга не пазнаць...

Рэдакцыя, вядома, не здымае з сябе віны. Што ёсць — тое ёсць. Адно апраўданне: выпуск нумара — гэта канвеер Форда, і часта нешта праверыць фізічна не хапае часу і сіл. Да таго ж, мы давяраем сваім аўтарам. Мы не ў стане правяраць кожны матэрыял напярэдадні яго публікацыі. Нам застаецца спадзявацца на сумленне тых, хто для нас піша. Што рабіць, калі ў сп. Капыловіча яно адсутнічае...

Прыносім прабачэнні чытачам нашай газеты за гэты няшчасны выпадак. Па-іншаму, відаць, яго не назавеш.

Сяргей ШАЎЦОЎ.

ТЭЛЕБАЧАННЕ, 31 студзеня

Беларускае тэлебачанне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.45 Рэклама.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 «Тут мой прычал». Кароткаметражны фільм.
9.00 Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. 9-ы клас. «Беларускай песні ўладар». Янка Купала і яго настаўнікі.
9.25 «Вестгейт». 17-я серыя.
10.20 «Прыгоды Мюнхгаузена». Мультфільмы 1, 2, 3, 4-ы.
11.00 «Зорная ростань». Брэсцка-Магілёўскі тур. Перадача 4-я.
11.30 Відзьма-нявідзьма.
12.30—13.40 «Людзі на балоце. Палеская хроніка». Маст. фільм. 3-я серыя. «Лістапад».
15.00 Навіны.
15.15 «Ступені». Дак.фільм.
15.35 «Даніла і Няніла». Мультфільм.
15.55 «23 градусы 40 мінут на ўсход ад Грынвіча». Перадача з Брэста.
16.25 «Крок». «Танальнасці». Пяць сюжэтаў аб захапленнях.
17.00 Госці ў хату. «Чалавек і прырода».
17.30 «Твар у твар». Перадача 3-я.
17.50 Музычны антракт.
18.00 Крэда.
18.15 «Мастацтва зямлі і агню». Дак.фільм.
18.25 Эканамікст.
18.35 «Тройчы па аднаму». Музычная перадача MTV.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.05 Да 75-годдзя народнага пісьменніка Беларусі І.Шамякіна. «Я меў найвялікшае шчасце...»
19.40 «Вестгейт». 18-я серыя.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.05 «Тры мушкецёры». Маст. фільм. 1-я серыя.
23.10 «Крок». Праграма для моладзі.
23.40 Каралеўскае паляванне.
0.10 Навіны.

ГРТ

5.00 Тэлераніца.
8.00 Навіны.
8.15 «Сакрэт Трапіканкі». Серыял.
9.05 Тэма.
9.45 Рэзерв.
9.55 «У свеце жывёл».
10.30 «Адгадай мелодыю». Тэлегульня.
11.00 Навіны.
11.10 У эфіры Міждзяржаўная тэлерадыёкампанія «Мір». Кантакт — дзелавое супрацоўніцтва краін Садружнасці».
11.50 Аркадзь Райкін у фільме «Людзі і манекены». 1-я серыя.
13.10 «30 выпадкаў маёра Земана». Заключная серыя.
14.00 Навіны.
14.20 «Страшэнная сіла». Мультсерыял.
14.40 Кактус і К.
14.50 До-мі-соль.
15.10 Покліч джунгляў.
15.35 «Элен і хлопцы». Маладзёжны серыял.
16.00 Тэт-а-тэт.
16.30 Сем дзён спорту.
17.00 Навіны.
17.20 «Сакрэт Трапіканкі». Серыял.
18.10 Гадзіна пік.
18.35 «Адгадай мелодыю». Тэлегульня.
19.00 «Каб памяталі...» Вядучы Л.Філатаў.
19.45 «Добрай ночы, малышы!».
19.55 Рэклама.
20.00 Час.
20.30 «Аперацыя».
20.45 Прэм'ера Першага канала. Іна Чурыкава і Ігар Скляр у фільме «Год сабакі».
22.50 Кінематографъ.
23.25 Навіны.
23.35 «Т.С.Н.» («Тэлевізійная служба навін»). Серыял.
00.30 Сем дзён спорту (паўтор).

Канал «Расія»

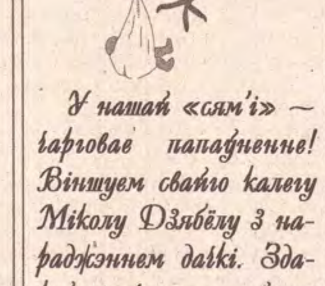
6.30 Час дзелавых людзей.
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Весткі.
7.25 Патрабуюцца...
7.30 «Што дзень наступны...»
7.35 Рытміка.
7.50 Усяго патроху.
8.45 Сялянскае пытанне.
9.05 «Санта-Барбара».
10.20 Міліцэйская хроніка.
10.30 Музычны экспромт.
10.50 «Чароўны школьны аўтобус». Мультсерыял (Вялікабрытанія).
11.15—11.30 Новая лінія.
15.05 Там-там навіны.
15.20 Свята кожны дзень.
15.30 Рознакаляровая прызма.
16.20 Далёкі Усход.
16.50 Ніхто не забыты.
16.55 Ваш партнёр. «Цэптэр».
17.10 Кіпрас Мажэйка. «Паралелі».
17.25 Свая гульня.
17.55 Кіно з працягам. «Пецярбургскія тайны».
19.25 Падрабязнасці.
19.35 «Санта-Барбара».
20.30 Ад фортэ да піяна.
21.10 Надзвычайны канал.
22.30 Рака часу.
22.35 Аўтаімгненне.
22.40 Экран крымінальных паведамленняў.
22.50 Лад-экран. «Другі план».

НТБ

17.00 Кінатэатр юнага гледача. «Цудоўныя гады». 68-я серыя (ЗША).
17.30 На шляху да Атланты.
18.00 «Сёння». Інфармацыйная праграма.
18.35 Герой дня.
19.00 Свет кіно. Маст. фільм. «Выратуйце «Цітанік» (Вялікабрытанія).
20.45 Дзецям. Мультфільмы на ноч. «Залатарогі алень».
21.00 «Сёння». Інфармацыйная праграма.
21.35 Гадзіна серыяла. «Доктар Куін. Жанчына-ўрач». 20-я серыя (ЗША).
22.30 Часінка.
23.00 «Сёння». Інфармацыйная праграма. Начны выпуск.
23.20 Кафэ Абломаў.

Санкт-Пецярбург

12.00, 15.30, 18.30, 21.45 Інфарм ТБ.
12.10 «Гром у раі». Маст. фільм (ЗША).
12.55, 15.55, 19.40 Музычны момант.
13.00 Хуткая дапамога.
13.30 Парады садаводам.
13.40 «Цяпер праславіўся сын чалавечы». Маст. фільм.
15.10 Стыль жыцця.
15.40 «Нямецкая хваля».
16.05 Кшыштаф Занусі і яго фільм «Слушнасць».
18.00 «Першы ўрок». Мультфільм.
18.10 Вялікі фестываль.
18.50 Спартыўныя навіны.
18.55 «Гром у раі». Маст. фільм (ЗША).
19.50 Тэлеслужба бяспекі.
20.00 Адкрыты Кубак Расіі па гонках на снегаходах.
20.55 Справы гарадскія.
21.10 Блеф-клуб.
22.00 Спорт, спорт...
22.15 Дзень нараджэння.
22.20 «Старое танга». У.Стржэльчык.
22.40 «Палкоўнік Шабэр». Тэлеспектакль паводле рамана А.дэ Бальзака.

У нашай «сям'і» — чарговае папаўненне! Віншуем свайго калегу Міколу Дзябёлу з нараджэннем дачкі. Здароўя і шчасця немаўляці і яго бацькам.

З ЧЫМ ПРЫЕДЗЕМ НА КНІЖНЫ КІРМАШ?

З 1 па 3 лютага ў Рэспубліканскім выставачным цэнтры будзе праходзіць III Мінскі міжнародны кніжны кірмаш. Гэта мерапрыемства становіцца традыцыйным: яно праводзіцца ў беларускай сталіцы трэці год запар і збірае шмат зацікаўленых удзельнікаў.

Сёлета арганізатары кірмашу (а імі сталі Міністэрства культуры і друку і вытворча-камерцыйная фірма «Макбел») таксама чакаюць прыезду шматлікіх гасцей з 10 краін. Сярод іх будуць фірмы — арганізатары міжнародных кніжных кірмашоў з Балгарыі, Германіі, Польшчы і Расіі, буйныя выдавецтвы Беларусі, Галандыі, Прыбалтыкі, Расіі, Украіны, буйныя прадпрыемствы кнігагандлю краін-суседзяў. Акрамя таго, на кірмаш бясплатна запрошаны дырэктары больш як 80 беларускіх кнігарняў, вялікіх бібліятэк. Галоўная мэта кірмашу — узаемаабмен, наладжванне сувязей, пашырэнне асартыменту кнігапродажу. У рамках кірмашу будзе праведзена выязное праўленне Асацыяцыі кнігараспаўсюджвальнікаў СНД, «круглы стол» па пытаннях камплектавання бібліятэк, нарада дырэктараў арэндных кніжных магазінаў па праблемах асартыменту.

З чым з'явіцца на кірмаш беларусы? Сярод удзельнікаў будуць усе нашы буйныя выдаўцы. А іх у Беларусі нямала — агульная колькасць арганізацый і асоб, якія атрымалі дазвол выдаваць кнігі, — 1257. З іх толькі 10 — дзяржаўныя выдавецтвы. У мінулым годзе ў рэспубліцы пабачылі свет 3205 кніг, агульны тыраж якіх склаў 62,9 млн. экземпляраў. З іх колькасць кніг, выпушчаных дзяржаўнымі выдавецтвамі, складае па назвах — 20,4 працэнта, па тыражу — 31,1 працэнта ад агульнага паказчыка. У параўнанні з 1994 годам гэты паказчык зменшыўся. Але трэба адзначыць, што сацыяльна значная літаратура выпускалася больш зладжана і рытмічна.

Алена ЛЯЎКОВІЧ.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь, Кабінет Міністраў Рэспублікі Беларусь, калектыў рэдакцыі газеты «Звязда».

Рэгістрацыйны нумар 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.

Рэдакцыйная калегія: У. АНДРЫЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), І. БАРАНОЎСКІ, У. ГОЙТАН, В. ЖДАНКО, Л. ЛАХМАНЕНКА, М. МІХАЕВІЧ (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. МЯСНІКОЎ, Л. РЫЖАНКОВА (намеснік галоўнага рэдактара), С. ШАЎЦОЎ.

НАШ АДРАС: 220013, гор. Мінск, вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звязда».

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 68-29-19; намеснікаў галоўнага рэдактара — 68-28-57, 68-29-16, 32-35-05; аддзелаў: інфармацыйна-аналітычнага — 68-28-14, 68-29-68, эканомікі — 68-28-54, 68-29-68, палітыкі — 68-27-57, 68-28-64, культуры — 68-29-42, 68-28-27, сацыяльных праблем — 68-28-69, пісьмаў — 68-27-47, маралі і права — 68-28-51, міжнацыянальных адносінаў — 68-27-40, 68-28-69, журналісцкіх расследаванняў — 68-28-38, 68-28-72, беларускай дыяспары — 68-28-27, знешнеэканамічнай дзейнасці — 68-29-44; аглядальнікаў па праблемах: навукі і адукацыі — 68-28-31, экалогіі і ліквідацыі вынікаў Чарнобыля — 68-28-36; уласных карэспандэнтаў: у Брэсце — 33-640, Гродне — 33-25-29, Гомелі — 53-13-92, Баранавічах — 5-68-24, Паставах — 22-400; бухгалтэрыі — 32-22-03; даведкі па рэкламе і аб'явах — 68-28-71. ФАКС: 32-35-05, 68-27-83.

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку». Мінск, праспект Ф. Скарыны, 79.
Тыраж 113.326. Індэкс 63.850.
Зак. № 488.
Выходзіць 250 разоў на год.
Нумар падпісаны ў 20.15.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12